

DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXX MAY - GEGUŽĖS 4, 1995 Nr. 17

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Ilgai lauktas laiškas virpančiose motinos rankose. Kokią naujieną jis atnešė?...
(Nuotrauka iš Algimanto Kezio albumo "Lithuania - through the Wall")

NUOŠIRDŽIAUSI SVEIKINIMAI
IR GERIAUSI LINKĖJIMAI
JUMS - MIELOSIOS MAMOS!

Antanina Garmutė

RAUKŠLELĖS VEIDE

Raukšlelių tinklas veidą išvagojo
Ir apipynė saulėtas akis. -
Myliu aš tavo raukšleles, brangioji,
Pasaulyje labiau už vis!
Žvilgsniu aš glostau jas,
Tas raukšleles -
Tuos pėdsakus skausmų ir rūpesčių
Tavam veide. -
Ir šildo jos mane
Kaip saulės spinduliai -
Karščiausios saulės -
Motinos širdies. -

Tai ne raukšlės,
Paslėptos giliai, -
Tai nuostabūs
Širdies tavosios
Spinduliai!

JUNG TINIO AMERIKOS PABALTIEČIŲ KOMITETO LAIŠKAS JAV PREZIDENTUI

(Vertimas iš anglų kalbos)

Pone Prezidente,
Jungtinis Amerikos pabaltiečių Komitetas, kuris atstovauja apie milijonui estų, latvių ir lietuvių kilmės amerikiečių, norėtų išreikšti susirūpinimą Jūsų gegužės 9-osios kelione į Maskvą, kur įvyks sąjungininkų pergalės prieš nacistinę Vokietiją 50 metų iškilmes. Mes pripažįstame svarbų Sovietų Rusijos indėlį nugalint nacistinę Vokietiją, tačiau esame įsitikinę, kad JAV administracija, Rusijos Federacija bei tarptautinė bendruomenė taip pat turėtų pripažinti ir pasmerkti brutalų sovietinį režimą, gimusį II pasaulinio karo metu ir pakeitusį nacių okupaciją stalinistiniu totalitarizmu. Taip pat mes griežtai pasisakome prieš Čėčėnijoje vykdomą smurtą ir Rusijos grasinimus panaudoti karinę jėgą

ginant rusakalbių "teises" kaimyninėse šalyse.

Tai, kad Sovietų Rusija padėjo baigti II pasaulinį karą yra faktas, tačiau Sovietų Rusija taip pat yra atsakinga ir už šio karo pradžią, nes Molotovas ir Ribbentropas pasirašė slaptuosius protokolus, kurie padalino Europą į nacių ir sovietų įtakos sferas. Tuo tarpu kai demokratinės Vakarų šalys kovojo už laisvę ir demokratiją, sovietai kovojo už komunizmą ir pavergimą. Deja, sovietų pergalės prieš nacizmą rezultatas buvo milijonų žmonių iš Centrinės Europos bei Rusijos tolesnės žudynės, pavergimas ir deportacija.

Centrinės Europos šalys, plėtodamos santykius su kaimyninėmis šalimis, turi žiūrėti į ateitį, tačiau praeities užmiršti taip pat negalima.

Taip pat ir Rusijos Federacija turėtų žiūrėti į ateitį ir pasmerkti savo praeitį, ypač dabar, kai vėl pradeda didėti nostalgija Sovietų Sąjungai. Vietoj to, Rusijos valdžios pareigūnai siekia, kad KGB metodai, naudoti sunaikinti Ukrainos ir Pabaltijo šalių partizanus, vėl būtų naudojami Čėčėnijoje. Stalinistinių priemonių naudojimas naikinti tautas kažin ar gali būti laikomas demokratijos požymiu ir įteisintas Jūsų dalyvavimu.

Amerikos pabaltiečiai remia stabilią, demokratinę ir gerų kaimyninių siekiančią Rusiją. Mes vertiname Rusijos kariuomenės išvedimą iš Pabaltijo šalių, kurį vykdančiam vaidmenį suvaidino Jūsų administracija, tačiau esame susirūpinę Rusijos veiksmais Čėčėnijoje ir jos nesiliaujančiais grasinimais panaudoti karinę jėgą prieš kaimynines šalis.

(Nukelta į 4 psl.)

1995 m. Šv. Velykų ryto Prisikėlimo pamaldos. Prov. kun. J. Boruta SJ, kun. G. Kijauskas SJ, klupi kun. V. Sadauskas SJ.
V. Bacevičiaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **PREZIDENTAS ATMETA KALTINIMUS DĖL PARTIJOS TURTO PLOVIMO.** Buvusiai nepriklausomai Lietuvos komunistų bei dabartinei Demokratinei darbo partijai iškelti kaltinimai dėl pinigų plovimo yra visiškai nepagrįsti, pareiškė tradiciniame pirmadienio interviu Lietuvos radijui Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas. Šiuos užsipuolimus aš negaliu vertinti kitaip, kaip politinės konjunkūros formavimu, noru apjuodinti visuomenės akyse grupę žmonių, tarp jų ir mane, bei visą LDDP, sakė jis.

A. Brazauskas priminė, kad nuo 1990 metų pradžios buvo padarytos kelios revizijos ir nieko neteisėtai partijos veiksmuose nerasta. Jis pabrėžė, kad partijos turto panaudojimo teisėtumą tyrė speciali komisija, vadovaujama Aukščiausiosios Tarybos deputato Kęstučio Griniaus, ir taip pat nieko, kas prieštarautų įstatymams, neaptiko.

A. Brazauskas tikisi, jog komisija, kurią sudaryti jis pasiūlė savo dekretu, dar kartą įvertins partinio turto panaudojimo teisėtumą. Aš manau, kad po mėnesio komisijos išvados bus paskelbtos visuomenei. Jose turi būti pasakyta visa tiesa, pabrėžė Prezidentas.

• **KONSERVATORIAI RAGINA LEISTI ŽALIARAIŠČIUS Į GATVES.** Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdyba kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, prašydama kuo skubiau nustatyti tvarką pagal kurią Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos savanoriai bei paprasti gyventojai, vadinamieji "žaliaraiščiai", galėtų padėti policijai užtikrinti viešąją tvarką ir palaikyti visuomenės saugumą.

Sparčiai augant nusikalstamumui tampa akivaizdu, kad tinkamą viešąją tvarką vien policijos ar kitų Vidaus reikalų ministerijos tarnybų jėgomis palaikyti yra nerealu, mano konservatoriai. Tam būtina nedelsiant pasiteikti visuomenei ir savanorių tarnybos žmones.

Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos įstatymas nurodo, kad vienas iš šios tarnybos tikslų yra padėti policijai "užtikrinti viešąją tvarką, palaikyti visuomenės rimtį ir saugumą". Tačiau tame pat įstatyme taip pat nurodyta, kad šiam tikslui savanoriai gali būti pašaukti tik Vyriausybės nustatyta tvarka. Vyriausybė reglamentuoja ir ginkluotės bei technikos panaudojimą. Tuo tarpu Vyriausybė jokių poįstatyminių aktų nėra priėmusi. Todėl "žaliaraiščių" veiklos negali organizuoti ir savivaldybės.

Vyriausybės delsimas imtis ryžtingų priemonių gatvių chuliganų nusikaltimams sutramdyti būtų visiškai nesuprantamas ir niekuo nepateisinamas, mano kreipimąsi pasirašiusi Tėvynės sąjungos valdyba.

• **CENTRO SĄJUNGA SIŪLO NEDARYTI PATAISOS KONSTITUCIJOJE.** Centro sąjungos vadovai Romualdas Ozolas ir Egidijus Bičkauskas mano, kad nederėtų skubėti priimant konstitucinę pataisą, leidžiančią įsigyti žemę nuosavybės teise užsienio fiziniams ir juridiniams asmenims. Tačiau oficiali sąjungos pozicija dėl to artimiausiu metu bus išdėstyta specialiame pareiškime.

Egidijus Bičkauskas spaudos konferencijoje pabrėžė, kad tol, kol negražinta žemė visiems jos buvusiems savininkams, kol nesuformuoti pirkimo – pardavimo mechanizmai ir, svarbiausia, kol klesti neribota valdininkų korupcija, konstitucinės pataisos priimti negalima. Lietuvoje įstatymai taisomi ir keičiami "vos ne kas antrą dieną", ir "įsibrovimas" į Konstituciją, kuri kol kas yra pats pastoviausias aktas, dar labiau padidintų teisinį nihilizmą, sakė jis.

Argumentai, jog konstitucinę pataisą būtina priimti Lietuvai tapus Europos Sąjungos asocijuota nare, yra nepagrįsti, pažymėjo Romualdas Ozolas. Europos Sąjungai užtenka tų garantijų, kurias Seimas davė savo pareiškime. Pasak Sąjungos ekspertų, Lietuva tokią pataisą privalo padaryti stodama į tikrąsias jos nares.

• **MAKEDONIJA PADĖS STATYTI EUROPOS CENTRO MONUMENTĄ.** Makedonijos Vyriausybė padės jamžinti geografinį Europos centrą, kuris, Prancūzijos geografų skaičiavimais, yra netoli Vilniaus.

Europos centro monumento kūrėjas skulptorius Gintaras Karosas gavo Makedonijos kultūros ministro Eshrefo Aliu (Eshref Aliu) laišką, kuriame palankiai vertinamas projektas, o jam įgyvendinti dalį lėšų skirs Makedonijos Vyriausybė. Šis monumentas – tai 1,5 metro aukščio pilko granito piramidė, aplink kurią pagal azimutą surašyti visų 43 Europos valstybių sostinių pavadinimai su atstumais iki jų. Pavyzdžiui, iki Makedonijos sostinės Skoplės yra 1462 kilometrai. Monumente šios, kaip ir kitų, sostinės vardas iškaltas originalo kalba – Skopje. Monumentas, jeigu bus lėšų, šalia Vilniaus – Utenos plento, prie Bernotų piliakalnio, turėtų iškilti šį rudenį.

• **EUROPOS TARYBOS INSPEKTORIUS NEPAGRĮSTAI APKALTINO LIETUVĄ.** Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos metu vykusiame Teisės reikalų ir žmogaus teisių komiteto posėdyje pareiškė protestą dėl informacijos, kurią pateikė šio komiteto narys George Frunda. Joje iš esmės Lietuva buvo apkaltinta rimtais žmogaus teisių pažeidimais, su kuriais mes kategoriškai negalėjome sutikti, sakė spaudos konferencijoje Kazys Bobelis.

George Frunda kovo viduryje minėto komiteto pavedimu

TRUMPAI

• Balandžio 23 visoje Amerikoje vyko pamaldos už žuvusius Oklahoma City, kada ten buvo susprogdintas federalinis pastatas. Dalyvavo prez. B. Clinton, pamokslą pasakė garsus evangelistas Billy Graham.

• Ruandoje įvyko hutų pabėgėlių skerdynės keliose JT stovyklose. Neabejojama, kad gerai ginkluoti užpuolikai buvo atsiųsti Ruandos valdžios.

• Prancūzijos pirminiūse prezidento rinkimuose paaiškėjo du kandidatai: Paryžiaus miesto meras Chirac ir socialistų partijos kandidatas Jospin. Opinijos tyrimų pranašautas laimėtojas, premjeras Balladur prieš pat balsavimus buvo paliestas įvairių skandalų, kurie privertė pasitraukti tris ministrus, o jam pakenkė, siekiant prezidentūros.

buvo atvykęs į Vilnių tikrinti, kaip Lietuva vykdo įsipareigojimus, duotus stojant į Europos Tarybą.

Pasak Kazio Bobelio, George Frunda pareiškė, jog per trejus metus Lietuva nieko nepadare, kad būtų įgyvendinti įsipareigojimai Europos Tarybai. Buvo teigiama, kad Lietuvos Generalinė prokuratūra "ir toliau tebedirba kaip sovietų sistemos prokuratūra". Suimtieji iki teismo negali konsultuotis su advokatais, jiems neleidžiama susitikti su giminėmis. Jis atkreipė dėmesį, kad ypač blogomis sąlygomis laikomi nuteistieji mirties bausme.

Jis taip pat sakė, kad Lietuvoje varžomos tautinių mažumų tikinčiųjų teisės.

Kazys Bobelis spaudos konferencijoje sakė, kad Lietuvos delegacija padarys oficialų pareiškimą tada, kai George Frundos pranešimas taip pat oficialiai bus pateiktas Europos Tarybai.

ELTA

• **OKUPACIJOS METAIS PRARASTO TURTO GRAŽINIMO PROBLEMOS.** Balandžio 20 Užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad Lietuva nepajėgi "gražinti ar kompensuoti visą okupacijos metu prarastą turtą, kol jai pačiai nėra kompensuota už visus okupacinių režimų padarytus nusikaltimus". Nebūtų nei teisinga, nei teisėta suversti visą atsakomybę valstybei, o kompensacijų našta – jos žmonėms, kurie ne dėl savo kaltės 1940 metais neteko laisvės ir pasiaukodami kuria demokratinę Lietuvą, – sakoma pareiškime.

Jame taip pat nurodoma, kad Lietuvos vyriausybė būtų dėkinga, jeigu visos valstybės ir bendruomenės, tarp jų ir Pasaulio žydų bendruomenė, suteiktų paramą derybose su valstybėmis, atsakingomis už Lietuvos okupaciją ir aneksiją, siekiant, kad būtų kompensuota Lietuvai padaryta žala ir pagaliau atkurtas tikrasis teisingumas.

Lietuvos URM tokiu būdu atsakė į agentūros REUTER išplatintą žinią, jog aštuoni įtakingi kongreso atstovai, tarp jų N. Gingrich, R. Douglas, J. Helms, įspėjo Vidurio Europos valstybių Vyriausybes, kad jų santykiai su Washingtonu gali nukentėti, jei žydams nebus gražintas komunistinių Vyriausybių atimtas turtas. Savo laiške valstybės sekretoriui V. Christopheriui minėti kongresmanai apkaltino 13 Vidurio Europos valstybių, tarp jų ir Lietuvos vyriausybes, trukdymais restitucijai.

Kai kurie Lietuvos politikai šį laišką įvertino kaip dirbtinių kliūčių kėlimą šių valstybių stojimui į NATO. Kol kas Vidurio Europos valstybės nėra nusiteikę daryti kokių nors lengvatų gražinant turtą vienos ar kitos tautybės atstovams.

• **LIETUVOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ 5 METŲ SUKAKTIS.** Balandžio 23 penkerių metų sukaktį pažymėjo Lietuvos ginkluotosios pajėgos. Iš 1990 metais įkurto Krašto apsaugos departamento išaugusioje sistemoje šiuo metu tarnauja 9272 žmonės – 1706 karininkai, 2501 puskarininkiai, 1462 liktiniai ir 2218 šauktiniai kariai, 292 laisvai samdomi darbuotojai. Ginkluotasis pajėgas sudaro 10 batalionų. Dar apie 10 tūkst. žmonių yra Savanoriškojo krašto apsaugos tarnyboje.

Karinės oro pajėgos turi 24 lėktuvus, karinė jūrų flotilė – dvi fregatas, du mažesnius laivus ir tris patrulinius katerius.

Karininkai rengiami karo akademijoje ir puskarininkių mokyklose; parengti du taikdaryų būriai, kurie dalyvauja Jungtinių Tautų misijoje Kroatijoje, iki 1997 metų drauge su kitomis Baltijos valstybėmis tikimasi sukurti Baltijos taikos batalioną (BALTBAT).

Viena silpniausių krašto apsaugos sistemos grandžių laikoma oro erdvės kontrolė ir gynyba.

—er—

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

• Jungtinėse Tautose baigėsi pasitarimai dėl Ketvirtosios Pasaulio konferencijos Moterų klausimais programos. Konferencija įvyks rugsėjo 4-15 dienomis Kinijos sostinėje Pekine. Dar nepavyko susitarti dėl darbotvarkės. Ginčus sukėlė tokie klausimai kaip "saugūs abortai".

• Tarptautiniai bankai atidžiai stebi Ceninės Europos šalių ekonominę padėtį. Iš vadinamos Vyšegrado grupės valstybių (Vengrija, Lenkija, Čekija ir Slovakija) visuminis gamybinis produktas greičiausiai auga Lenkijoje. Su infliacija sėkmingiausiai kovoja Čekijos respublika.

• Lenkijos prezidento rinkimų data dar nepaskelbta, tačiau jau prasidėjo rinkimų kampanija. Vėl kandidatuoja

dabartinis prezidentas Lech Wałęsa. Iš dešiniųjų nacionalistų grupės iškilo pavojingas kandidatas, aukščiausiojo Lenkijos teismo narys Adam Strzembosz, dar pavojingesnis Walesai jo senas bendradarbis Solidarumo judėjime Jacek Kuron. Šitoks susiskaldymas dešinėje gali būti naudingas buvusių komunistų, dabartinių Demokratinės Kairės Sąjungos kandidatui į prezidento vietą Alexander Kwasniewski. Jis šiuo metu vadovauja seimo konstitucijos planavimo komitetui. Dabartinė Lenkijos konstitucija, parašyta skubomis ir palikusi daug spragų prezidento galioms aptarti. Lenkų spauda juokauja, kad Kwasniewski neskubės paruošti konstitucijos projekto. Jei matys, kad jo šansai laimėti prezidento vieta yra geri, tai konstitucijoje bus padidintos prezidento galios. O jei bus aišku, kad jis šansų neturi, tos galios bus sumažintos.

• Rusijoje prezidento dekretu buvo pakeistas saugumo įstaigos KGB pavadinimas. Įstaiga bus vadinama Federaline Saugumo Tarnyba. Jai suteikiamos plačios galios šnipinėti šalies viduje ir užsieniuose, galios suimti žmones, daryti kratas. Naujas dalykas tas, kad Sovietų Sąjungoje šios tarnybos pavadinimai buvo keičiami dešimtis kartų ir kiekvieną syk būdavo nušaujami buvę įstaigos vyriausi vadai. Šį kartą, jau ketvirtąsyk demokratinėje Rusijoje, vadovybė pakeista be šaudymų.

• Japonijoje politikus nustebo balsuotojų dėmesys nepartiniais kandidatams. Tokijo ir Osakos apygardų gubernatoriais išrinkti televizijoje pasižymėję aktoriai, nugalėję rimtus politikus. Tokijo mieste išrinktas lengvų, romantiškų knygelių rašytojas.

Filipinuose tarp kandidatų į senatą yra televizijos ir filmų aktorių. Kandidatuoja ir tikisi laimėti dusyk bandęs valdžią nuversti pulkininkas Gregorio Honasan. Tarp iškeltų kandidatų yra Baby Arenas, kurios tinkamumas į valdžią pagrįstas gandai, kad ji buvo dabartinio prezidento Ramos meilužė. Į Filipinų Kongresą kandidatuoja ir buvusio diktatoriaus sūnus Ferdinand Marcos, jaunesnysis. Laukiama, kad rinkimus laimės dabartinis prezidentas Fidel Ramos.

• Islandijoje rinkimus laimėjo valdančioji Nepriklausomybės partija, tačiau mažiau balsų gavo šios partijos

(Nukelta į 9 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. ANICETAS BUNDONIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly except: 4th of July, Labor Day & Christmas by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.

Prenumerata metams \$30.00, pusel metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KARO PABAIGA, KURI TAIKOS NEATNEŠĖ

Juozas Žygas

Antrojo pasaulinio karo aukų skaičius ir medžiaginiai nuostoliai niekuomet nebuvo ir nebus apskaičiuoti. Taip pat šis karas pasižymėjo neįprastu žiaurumu, kokio pasaulis nuo Džengiskano (Genghis Khan) ir Tamerlano laikų nebuvo matęs. Tarpukarėje gyvenę, niekuomet negalėjo nė įsivaizduoti, kad XX-tame amžiuje, galėtų kas nors panašaus įvykti. Taip pat niekas negalėjo tikėti (daugelis ir dabar dar netiki), kad vadinamosios demokratijos bebendraudamos ir pataikaudamos, pačios taps nusikaltimų dalininkėmis.

Nors Vakarai, pradėdami karą prieš Vokietiją, skelbėsi, kad išeina laisvės ir demokratijos ginti, bet karo eigoje savo pažadus užmiršo. Pirmutinė klaida buvo padaryta Casablancos konferencijoje 1943 m. sausio mėn., kuomet Rooseveltas žiobtelėjo: "Karas bus vedamas ligi besąlyginės kapituliacijos". Tai išgirdęs W. Churchillis labai nustebė ir susirūpino. Jis suprato, kad tokiu atveju jokios derybos ar bandymas pašalinti Hitlerį, bus neįmanomas.

Yra daug tokių, kurie stebėjosi ir stebisi, kodėl vokiečių generolai nepašalino Hitlerio? Apie 60% vokiečių generolų, ypač senesnės mokyklos, nebuvo dideli jo gerbėjai. Iki Casablancos vokiečiams, palyginti, karas sekėsi. O po Casablancos miesto šūkio, įvairūs taikos bandymai būtų nebeturėję jokios prasmės! Dar prieš Casablancą apie Atlanto Chartą jau nebebuvo kalbama. Tačiau pavergtoms tautoms, apie tai nebuvo sakoma. Kadangi tai buvo masalas – skatinęs viltį ir rezistenciją. O kiek ta rezistencija aukų pareikalavo – tai Vakarams visai net nerūpėjo!

O Teherano ir Jaltos konferencijose, Stalinas buvo kortų dalintojas. Jis, kaip

geras "bridžo" žaidėjas blefavo ir savo kortų nerodė. O vakariečiai, būdami naivūs, jo planų nesuprato ir jį malonybiniai "Uncle Joe" vadino. Jau Teherane Centro ir Rytų Europos likimas buvo nuspręstas, užantspauduotas ir į Rusijos glėbį numestas. Tad visą laiką tegirdint kalbas apie Europos išlaisvinimą, yra koktu klausytis viešai skelbiamo melo.

Apie kokį išlaisvinimą galima kalbėti, kuomet didžioji dalis Europos, buvo vergijai atiduota? O dabar Amerikos prezidentas nevažiuoja teroro aukų atminimo pagerbti, bet prie despotų aukuro smilkalų padėti! Ne-reikia pasauliui dešimtmečiais meluoti ir nieko nežinančius vaidinti. Jau 1945 m. sausio mėnesyje, o greičiausiai ir anksčiau, Vakarų žvalgybos apie rusų užimtose srityse vykdomą terorą žinojo. Mano dienoraštyje 1945 m. kovo mėn. 4 d. yra parašyta: "Lietuviai" įdėję ir sekančią žinią: "Anglų savaitraštis "Weekly Review" šiomis dienomis rašė, kad Lietuva esanti geriausias pavyzdys, kaip gėdingai sovietai elgiasi tuose kraštuose, kuriuos jie kontroliuoja. Vos galima aprašyti, kokių teroru siaučia NKVD visoje užfrontėje. Laikraštis mini masinius sušaudymus Kaune, Vilniuje, Šiauliuose ir kt. Ir masinius trėmimus į Sibirą. Tai yra kaina, kurią tenka tokiems kraštams sumokėti už "išlaisvinimą". Gal čia ir yra kiek vokiečių propagandos, bet žinodami rusus, gerai žinome – kad teroras yra neišvengiama dalis jų sistemos (mano prierašas dienoraštyje).

★★★★

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

IGNORUOJAMA AGRESIJOS GRĖSMĖ

Aurelija M. Balašaitienė

Rusijos užsienių reikalų ministras Andrej Kozyrev viešai ir pakartotinai tvirtina, kad Rusija turinti pilną teisę ginkluota jėga "ginti savo tautiečius artimame užsienyje", tuo turėdamas mintį iš Rusijos nasrų išsilaisvinusias Baltijos valstybes. Vakarai į tuos grasinimus nereaguoja, nuduoda kad negirdi, kaip nesistebėjo Rusijos karinio tranzito "sutartimi" su Lietuva, kad "Kaliningrado srityje" galėtų turėti karo bazę. Karo su kuo? Amerikos vyriausybė yra ypatingai suinteresuota gerų ryšių palaikymu su Rusija, nors tikrieji motyvai nėra labai aiškūs. Rusija nepasižymi vertingais eksporto gaminiais, neturi tarptautinės valiutos pripažinimo, tik valdo didelius, žaliavomis turtingus plotus, kurių jie nesugeba ir nepajėgia išnaudoti, praradę didelę dalį vergų darbo jėgos. Vakarai tyli dėl Rusijos agresijos Čėčėnijoje, beginklių kalniečių, moterų ir vaikų žudymo, neteisėtos invazijos, nesuinteresuojamos jokios pagalbos, kaip tą daro Afrikoje. Galingieji vakarai net nepajėgia sustabdyti skerdynių Ruandoje, kai vyriausybės daliniai išžudė tūkstančius pabėgėlių.

Kozyrevo žodžiai skamba panašiai į prieš penkis dešimtmečius Stalino pasakytą tvirtinimą, kad Baltijos valstybės laukia "išlaisvinimo iš kapitalizmo ir fašizmo" ir

kad savo prašymu ir noru tapo Sovietų Sąjungos narėmis. Sandari "geležinė uždanga" tą mitą palaikė net penkis dešimtmečius. Baisu, bet nesunku įsivaizduoti, kaip buvusių, gerai užsimaskavusių enkavedistų provokaciniai veiksmai gali iššaukti ir "Pateisinti" Rusijos ginkluotą agresiją prieš Lietuvą, Latviją ar Estiją, o Vakarų pasaulis tik abejingai stebės, siųs savo atstovus su filmavimo aparatais ir užpildys žiūrovų televizorius žiauriais, sensacingais vaizdais...

Sunku suprasti Vakarų abejingumą Rusijos agresijai ir grasinimams. Tarptautinės teisės įstatymai garantuoja nepriklausomų teritorijų saugumą ir neliečiamumą, kuris taikomas ne tik valstybės sienoms, bet ir virš jos esančiai oro erdvei. Jau ilgą laiką Rusijos kariniai lėktuvai dažnai ir arogantiškai pažeidžia Lietuvos oro erdvę, o visai neseniai Vilniaus miesto gyvenamųjų rajonų gyventojus gąsdino ir terorizavo žemai virš stogų skraidantys Rusijos kariški malūnsparniai. Ar tai ne teroro pradžia?

Dabartinis pasaulis gyvena teroro ženkle, tai ir Japonijoje siaučiančių teroristų saujelės nepajėgia sutvarkyti teisėta vyriausybė. Amerikoje, Oklahomos mieste teroristų keturių tonų bombos išsprogdinti Federaliniai Rūmai paliko daugybę nekaltų

aukų, jų tarpe ir mažus, nekaltus kūdikius. Pastato griaučiuose dar guli apie šimtą neatkastų lavonų. Artimo meilės vedami, į katastrofos vietą suplaukė daugybė savanorių medikų, ugniagesių, policijos pareigūnų net iš tolimų miestų, o Raudonojo Kryžiaus punktų ilgose eilėse Amerikos miestų gyventojai aukojo savo kraują sužeistiesiems padėti. Griuvėsiuose dirbo gelbėtojai, patys rizikuodami savo gyvybe, iš griuvėsių traukdami sužeistuosius, ieškodami išlikusių gyvų. Balandžio 24 dieną mirė viena slaugė nuo žaizdos galvoje, kai jai stengiantis ištraukti sužeistą žmogų, ant jos nukrito betono gabalas. Žodžiu, teroras, žudymai, nuodingų dujų "karas" Japonijoje, Čėčėnijos tragedija jau taip atbukino vis dar neva tai saugaus pasaulio jausmus, kad jokia vyriausybė nenori ar bijo reaguoti ir tokius veiksmus sustabdyti, agresorius nubausti ar jiems pritaikyti sankcijas. Tiesa, kad Amerikos saugumas labai intensyviai ieško bombą išsprogdinusių teroristų ir jau vieną įtartiną vyrą suėmė, bet tai grynai savo krašto ir jo piliečių apsaugos reikalas. "Savi marškiniai yra arčiau kūno", sako sena patarlė, todėl nesirūpinama "svetimais marškiniais". Tai kas gi užstos Baltijos kraštus, jei Kozyrevas suras "pateisinamą" pretekstą, kuriuo pasinaudodamas atsiųs Rusijos tankus į Pabaltijį? Apsaugok "artimą Rusijos užsienį", Viešpatie!

LIETUVIŠKAS WATERGATE

Eivydąs Radvila

Pastarosiomis dienomis išplėskusį skandalą, susijusį su SSKP – LKP – LDDP turto dalybomis, savo mastais ir užmoju galima lyginti tik su 1991 metų pabaigos "juozinėmis" – V. Čepaičio politinės karjeros žlugimu, daug prisidėjusiu ir prie Sąjūdžio autoriteto smukimo.

Šiandieninio skandalo šaknys taip pat 1991 metų pabaigoje. Prieš porą savaičių dienraštis "Respublika" paskelbė anuo metu LDDP būstinėje padarytą įrašą. Keturi pokalbyje dalyvaujantys asmenys – A. Navickas, tuometinis LKP – LDDP reikalų valdytojas, dabar Seimo narys; G. Kirkilas, tuometinis LDDP vicepirmininkas, dabar partijos frakcijos Seime vadovas; A. Brazauskas, tuometinis LDDP pirmininkas, dabar šalies Prezidentas ir nenustatytas asmuo – į būstinę užklydusiam dabartiniam Seimo ir LDDP frakcijos nariui J. Pangonui aiškina kokių būdu slepiamas ir plaunamas partijos turtas, kad jo negalėtų paimti Vy-

riausybė LKP – SSKP turto perėmimo komisija. Iš pokalbio aiškėja, kad turto išplovimo operacijai buvo pritarta dar 1989 metų pabaigoje vykusiame LKP Centro Komiteto biuro posėdyje, kuriam vadovavo A. Brazauskas. Tvarkyti partinį turtą buvo patikėta penkiems asmenims, tarp jų G. Kirkilui ir A. Navickui. Sumanymo esmė ta, kad partinis turtas – pinigai sąskaitose, pastatai, automobiliai ir kita – pervežami į komercinius kooperatyvus, kurie vėliau pertvarkomi į akcines bendroves, dalyvaujama privatizavime, prekiaujama, keičiama įstatinio kapitalo struktūra, kol galų gale turtas tampa privačia nuosavybe arba pinigais bankų sąskaitose, kurie vienu ar kitu būdu visai legaliai gali grįžti jau į šią dieną LDDP sąskaitas.

Tokiu būdu Lietuvos komunistai partinį turtą iš pradžių slėpė lyg ir nuo Maskvos, mat LKP tuo metu atsisakė nuo SSKP, vėliau nuo jos dar atskilo naktinė SSKP

pakraipos partija, visi šie pertvarkymai buvo susiję ir su turto pasidalinimu.

Tačiau po 1991 metų pučo Lietuvos valdžiai paskelbus visą SSKP – LKP turtą valstybės nuosavybe, svarbiausiu LDDP uždaviniu tapo partinio turto išsaugojimas savo rankose, jį slepiant jau nuo Lietuvos Vyriausybės sudarytos Komunistų partijos turto perėmimo komisijos.

Dabar jau visiškai aišku, kad partijai nemenką dalį savo turto pavyko sėkmingai išsaugoti. Dalis jo atsidūrė privačių asmenų sąskaitose, dalis toliau sukosi jau privataus kapitalo akcinėse bendrovėse, dalis iškeliavo į Maskvą. Dar kita turto dalis, apsukusi ratą, iš įvairių uždarytų akcinių bendrovių sugrįžo dabar jau į LDDP sąskaitas, joms dosniai parėmus A. Brazauską prezidentinės rinkiminės kampanijos metu.

Medžiaga į "Respublikos" rankas, matyt, pakliuvo partijos turto nepasidalinus tiems žmonėms, kuriems jis buvo patikėtas tvarkyti. Lai kraščio žurnalistams pavyko

(Nukelta į 7 psl.)

PAVASARIO LINKSMYBĖS

Antanas Dundzila

*Jau saulelė vėl atkoptama
budino svieta
Ir, žiemos šaltos triūsus
pargriaudama, juokės.
Šalčiu pramonės su ledais
sugaišti pagavo;
Ir putodams sniegs visur
į nieką pavirto.*

Šie Kristijono Donelaičio "Metų" žodžiai iš dalies tinka ir šiam pavasariui. Tai džiuginantis reiškinys. Reikia tikėtis, kad iš tikrųjų įžiūrime Lietuvai atkopiančios saulelės spindulius.

Juoktis, kaip Donelaičio pavasario saulelei, ar mums ant vienos kojos šokinėti, dar nėra ko. Bet, atrodo, kad buvusios komunistinės LDDP ledas eizėja ir ta jų šalčių pramonė bent kai kur į nieką pradeda virsti. Tik pažūrėkime:

(1) Seimo pirmininkas Č. Jursėnas kovo 11 d. kalbėjo apie kalčių atleidimą buvusiems bolševikinės okupacijos kolaborantams, kas tuo pačiu reiškia, kad Č. Jursėnas pripažįsta (čia naujas, svarbus reiškinys!) tautai jų pačių padarytus nusikaltimus. (2) Savivaldybių rinkimai kovo 25 d. okupacinio režimo išaugintai, dabar kraštą valdančiai LDDP "ponstvai" taip pat dūrė pirštu į akį. (3) Pagaliau prezidentas A. Brazauskas nutarė nevažiuoti į Maskvą pasiūkti karo pergalės kazoko su buvusiu Lietuvos okupantu bei ankstyvesniu nacių santarvininku (ir šiandien Lietuvą tebeterrorizuojančiu bei jai grąsinančiu). Visa tai apčiuopiami, geri, ateinančio pavasario ženklai, valio!

Č. Jursėnas, būdamas Seimo pirmininku, pagal Lietuvos Konstituciją yra pati svarbiausia krašto valdžios asmenybė. Valdžios galiomis jam neprilygsta seiminės konstitucijos prezidentas ar ministras pirmininkas, kuris yra ir Seime daugumą turinčios LDDP vadas. Kai A. Brazauskas 1992 m. buvo išrinktas Seimo pirmininku ir po to kandidatavo į prezidentus, rimti žmonės kraipė galvas ir krapštė pakaušį, kodėl absoliučią daugumą turinčios partijos vadas ir Seimo pirmininkas iš vis kandidatuoja į mažesnę valdžios postą. Galimas daiktas, kad A. Brazauskas pavadė jo partijai desperatiškai reikėjo nurungti St. Lozoraitį, bet taip pat galimas daiktas, kad tuo ėjimu A. Brazauskas buvo gracingai (ne kazokiškai) išstumtas – eliminuotas iš LDDP viršūnės bei svarbiausios Lietuvos Respublikos valdžios pakopos.

Č. Jursėno prašymas atleisti (įsidėmėkime: buvo pareikštas prašymas atleisti, bet

ne atsiprašymas ar apgailestavimas!) už komunistinės valdžios okupacinio laikotarpio nusikaltimus lietuvių tautai bei Lietuvai yra reikšmingas bent dviem požiūriais.

Pirma, prašymas atleisti reiškė aukščiausio Lietuvos valdžios pareigūno prisipažinimą, kad rusų okupacijos metu buvo, na..., jų pačių nusikalsta... Kalbant aiškiai ir atvirai (šiais laikais nebe galima sakyti "vyriškai"...) tai buvo tautai prašymas atleisti už vykdytą tautos genocidą, tą tarptautiniai pripažįstamą nusikaltimą. Kaip pirmas žingsnelis, tai jau čia šiokia tokia pradžia: čia Č. Jursėnas pasistūmėjo tinkama, seniai laukta linkme. Jis tai darė, be abejo, galvodamas apie artėjančius savivaldybių rinkimus (gal būt ir apie sekančius prezidento rinkimus), gal ir apie sekančius Seimo rinkimus... Tiesa, nei Č. Jursėno nei kitų buvusių didžiųjų komunistų altruistškais pareiškimais tikėti dar negalima. Yra tačiau svarbu, kad pirmą žingsnelį jis jau žengė, apie rusų okupacijos kaltes pradėjo kaip žmogus kalbėti.

Antra, prisimintina, kad panašaus pareiškimo nepadarė nei A. Brazauskas nei A. Šleževičius. Gali būti, kad LDDP vyksta skilimas, toks pavasarinis ledo eizėjimas komunizme iki šiol įšalusioje upėje. Taip pat gali būti, kad Č. Jursėnas buvo savo partijos išstumtas į priekį atgailauti, jis čia buvo padarytas politinio atpirkimo ožiu. Abi galimybės sako, kad LDDP ledas traška, kad keičiamas ligšiolinis nusistatymas, kad arogantiška politinė laikysena pasirodė nebepraktiška ir toliau nebepraktikuotina. Tai teigiamas reiškinys!

Ko reikia laukti, ko reikalauti toliau? Aš manau, kad tam pirmajam Č. Jursėno padarytam žingsnėliui gairelę reikia kelti tolyn. Čia reikia prisiminti Sąjūdžio laikus prieš Nepriklausomybės atstatymą. Kai Sąjūdžio stumiama, Maskvos įtūpdyto A. Brazausko okupacinė valdžia kur nors nusileisdavo, tuoj būdavo keliami nauji reikalavimai.

Tolimesnių reikalavimų pobūdis yra labai platus. Bendrais bruožais suminėtinos šios sritys: okupacijos metu Lietuvai padarytų nuostolių atlyginimas (nusikaltimų atsakomybę paveldėję šalys – Vokietija ir Rusija); okupacijos metu buvusių aukštų Lietuvos valdžios aparato pareigūnų išjungimas iš dabartinės Lietuvos Respublikos valdžios aparato;

traukimas atsakomybėn okupacijos metu žmogaus teisėms nusikaltusių valdžios pareigūnų (šiuo metu gyvenančių Lietuvoje bei svetur); buvusių tremtinių bei politinių kalinių teisių bei ekonominės padėties atstatymas. Kalbant gi apie okupacinius nusikaltėlius, tai visiškai vienodi standartai privalo būti taikomi ir vokiečių ir rusų okupacijų kolaborantams.

Pabrėžtina, kad gražių žodžių, prašymėlių atleisti reikia, tačiau to neužtenka: iš LDDP rankose esančios valdžios šioje atgailavimo ir bent minimaliniai "doro" elgesio srityje reikia konkrečių darbų. Pačiai pradžiai, štai, kad ir du labai paprasti ir lengvai įvykdomi uždaviniai:

(1) Išaiškinti, viešai paskelbti ir griežtai patraukti atsakomybėn visus tuos, kurie Sąjūdžio laikais įvykdė Sadūnaitės, Bogušio bei kelių kitų tautos žadintojų terorizavimą – juos pagrobė, vežiojo, po to paleido kur tai Gudijos miškuose. Pradžiai čia būtų labai konkretus, pasitikėjimą LDDP teigimais bei atleisti prašymais skatinantis sekantis žingsnis.

(2) Praveisti Seime Estijoje priimtą įstatymą, reikalaujantį ir skatinantį, tam tikromis sąlygomis viešai pripažinti buvusius KGB darbuotojus. Nesismulkinant, tai jau būtų aiškūs, pagarbos verti LDDP apsišvarinimo žingsneliai, būtų įrodymas, kad Č. Jursėno Seime pareišk-

tas prašymas atleisti nėra tik pavasarinio vėjelio pūstelėjimas.

Laukiame iš žodžių plaukiančių darbų, o Č. Jursėnui linkime sėkmės!

Savivaldybių rinkimų išdava gali būti reikšminga vėtrunge (vėjarodžiu) Lietuvos politiniuose skersvėjuose. Yra aišku, kad LDDP savo susikrautą krašto valdymo kraitį pamatė ir dabar skubiai ims "gydytis". Šaukštus plaukiant jau po rinkiminių pietų, prezidento A. Brazausko sprendimas nevykti Maskvon taip pat gali būti suprantas kaip politinio "gydymosi" terapija: Estijos prezidentas, pvz., iš karto (ir žmoniškiau) šiame reikale savo nusistatymą pareiškė daug anksčiau. Tačiau jau šis A. Brazausko politinis "lankstumas" savo esme yra teigiamas.

Charakteringa, kad rusai šiose LDDP valdžios ponams nemaloniuose aplinkybėse į juos visiškai, atrodo, nekreipia dėmesio. Priešingai – jie savo pažeme skaidančiais prietaisais terorizuoja Lietuvos sostinę arba garsiai rėkauja, kad jie jėga gins "buvusiose Sovietų respublikose" rusų tautinių mažumų teises: Šiuo kartu net patys LDDP didieji – nei Seime, nei Užsienio reikalų ministerijoje, nei prezidentūroje – negalėjo to "karinio chuliganizmo" (– ministro P. Gylis Seime pavartotas terminas)

JUNG TINIO AMERIKOS PABALTIEČIŲ KOMITETO LAIŠKAS JAV PREZIDENTUI

(Atkelta iš 1 psl.)

Prieš nusprendžiant vykti į Maskvą, valstybės sekretorius Christopher buvo pareiškęs, kad Jūs nedalyvausite iškilmėse Maskvoje, jei nebus išspręstas Čėčėnijos konfliktas. Nepaisydamas šio pažado, Jūs sutikote vykti. Prezidentas Jelcinas, atsakydamas į tokį Jūsų geranoriškumą, ėmė dar smarkiau bombarduoti Čėčėnijos kaimus, tuo sukeldamas tarptautinių ir Rusijos žmogaus teisių ekspertų kritiką. "Rusijos kariuomenė atsuko ginklus į civilius žmones: Tai ne kas kita kaip genocidas", pareiškė Rusijos parlamento žmogaus teisių komisijos atstovas Aleksandras Gurianovas.

Balandžio 18 d. Rusijos užsienio reikalų ministras Andrejus Kozyriovas dar kartą pagrasino kaimyniniams kraštams, pareiškdamas, jog Rusija gali panaudoti karinę jėgą, kad apgintų rusakalbių, gyvenančių užsienyje, teises. Šis pareiškimas pažeidžia įstatymą ir skamba ironiškai, turint galvoje, kad pati Rusi-

jos vyriausybė nužudė daugybę rusų, gyvenančių Čėčėnijoje. Raginame Jus priešintis tokiems grasinimams, kol dar Rusija jų neįteisino savo politikoje.

Mes suprantame padėtį, kuri lėmė Jūsų vykimą į Maskvos iškilmes, tačiau tikimės, kad Jūs neužmiršite ir pasinaudosite proga iškelti nors kelis iš šių nerimą, keliančių klausimų Rusijos prezidentui Jelcinui ir jo kolegoms. Pirmą pripažindami Rusijos žmonių indėlį nugalint komunistą, mes tikimės, kad jūs paskatinsite Rusiją viešai pripažinti praeityje vykdytą sovietų smurtą ir represijas ne tik prieš okupuotas Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet taip pat ir pačią Rusiją. Amerikoje ir kitur gyvenantiems pabaltiečiams II pasaulinis karas baigėsi ne 1945-aisiais, o 1994-ųjų rugpjūčio 31-ąją, kai iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos buvo išvesta okupacinė buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenė.

Antra, mes primygtinai prašome Jūsų pasmerkti Čė-

pateisinti.

Atsiprašymų bei prašymų atleisti už padarytas klaidas dabartinis ko ne azartas nesiriboja vien Č. Jursėnu. Šiuo metu Amerikoje sensacija tapo buv. JAV Gynybos sekretoriaus R. McNamara knyga, kurioje jis prisipažino, kad (nors ir neoficialiai, tačiau jo vardu vadinamas) Vietnamo karas buvo klaida. Kaip žinia, už žydų naikinimą vokiečių okupacijos metu atsiprašė A. Šleževičius ir A. Brazauskas. Imant Č. Jursėną, A. Brazauską ir A. Šleževičių kartu, iškyla naujas reiškinys tų, rusų okupantui vasališkai tarnavusių, vyrų rankose: dabar abi okupacijos – ir vokiečių ir rusų – yra padėtos ant to paties stalo.

Atsisukus į išėviją, galima pastebėti kad savivaldybių rinkimai esmėje parodė tai, ką į anketą atsakiusieji DIRVOS skaitytojai šių metų pradžioje rašė DIRVAI: dabartinė LDDP ir A. Brazausko valdžia Lietuvai buvo bloga (taip galvojo 78.8%); ir tik 9.4% tikėjo, kad LDDP yra visai nauja partija... Tad reikalo esmė sutampa abejoje vandenyne pakrantėse, yra tik procentuose skirtumas. Tokia nuomonė vyravo metų pradžioje, prieš rinkimus ir čia minėtus pareiškimus; tačiau atkopianti saulelė teikia šiokių tokių vilčių net ir LDDP valdžios laikysenai.

(1995-IV-20)

čėnijoje vykdomas žudynes ir pasipriešinti Rusijos norams panaudoti karinę jėgą prieš nepriklausomas kaimynines šalis. Viešas kalbėjimas apie šias problemas nepadidins Rusijos pasipriešinimo, bet pabrės šių problemų svarbą ir paskatins prezidentą Jelciną baigti žudynes ir laikytis tarptautinių normų. Pone prezidentė, Jūsų pasipriešinimas prezidento Jelcino ištartam "niet" dėl kariuomenės išvedimo iš Pabaltijo šalių, yra pavyzdys to, kas gali būti pasiekta, kai JAV pasisako tvirtai ir aiškiai. Jei mes norime remti demokratijos plėtojimąsi Rusijoje, visų pirma ir stipriausiai turime remti visų laisvės ir teisybės principus. Linkime Jums geriausios sėkmės Maskvoje ir tikime, kad jūs perduostite mūsų susirūpinimą Rusijos vadovams.

Su pagarba,

Grožvydas J. Lazauskas
Amerikos Lietuvių tarybos
pirmininkas

Ints Rupners
Amerikos Latvių Sąjungos
pirmininkas

Juhan Simonson
Amerikos Estų Tautinės
Tarybos pirmininkas

1995 m. balandžio 21 d.

MOTINA

Hans Kristjan Andersen

Rūpesčio prislėgta ir nuliūdusi sėdėjo motina prie savo mirštančio kūdikio. Jo mažytės akutės buvo jau užmerktos, o veidelis išbalęs, kaip drobė. Sunkus jo kvėpavimas ir gilūs atodūsiai žymėjo motinos veidą kaskart skausmingiau.

Kažkas pasibeldė į duris. Į trobą įėjo senis apsisiautęs antklode, kuri jį šį šalčio žiemos laiku saugojo nuo šalčio. Lauke buvo viskas ledu ir sniegu pridengta, o šaltas šiaurys vėjas lyg peiliais raižė keliaujančio veidą. Kadan gi senis nuo šalčio visas drebėjo, todėl motina, vos vaikui užmigęs, užkaitė šotį alaus. Jis tuo tarpu supo lopšyje gulintį vaiką, o motina savo skausmingu žvilgsniu visą laiką sekė.

– Ar ne tiesa, juk ir pats tiki, kad jis išliks gyvas? – klausia ji; – Dievas man jo neatims?

Senis tik galva lingavo, kas, žinoma, lygiai tiek galėjo reikšti teigimą, kaip ir neigimą: mat nepažįstamas buvo mirtis. Motina nuleido galvą ir jos akyse pasirodė ašaros. Sunkiai sviro jos galva žemėn, nes tris naktis nebuvo sudėjusi akių. Dabar ir ji minutei užsnūdo, bet vėl greit nubudo visa drebedama nuo šalčio.

– Ką tai reiškia? – sušuko ji staiga ir apsidairė. Tačiau troboje nebuvo jau nei senio, nei kūdikio. Tik trobos kampe girdėjosi monotoniškas laikrodžio tikslėjimas, kuris, sunkiems švininiams svarsčiams nusileidus, sustojė.

Vargšė motina, išpuolusi per duris, veltui šaukė savo kūdikio. O tuo metu lauke sniege sėdinti juodais rūbais

apsirengusi moteris jai aiškiai kalbėjo.

– Tavo kambaryje buvo mirtis, aš mačiau, kaip ji tavo kūdikiu nešina išėjo. O mirtis greitesnė už vėją ir niekuomet negrąžina tai, ką ji paima.

– Sakyk man tik kuriuo keliu ji išėjo? – klausia motina, – parodyk man tik kelią, aš ją surasiu.

– Aš, žinoma, tą kelią žinau, – atsakė juodais rūbais apsitačiusi moteris, bet pirma negu aš tau jį nurodysiu, tu turi man visas dainas išdainuoti, kurias savo kūdikiui esi dainavusi. Aš jas pamėgau, nes dažnai jas girdėdavau. Mat aš esu naktis ir mačiau tavo ašaras.

– Aš tau jas padainuosiu – atsakė motina. – Tik netrukdyk manęs, nes noriu mirtį pavyti ir savo kūdikį surasti!

Tačiau naktis sėdėjo tyli ir rami. Motina laužė rankas, verkė ir dainavo. Ji daug dainų išdainavo, bet dar daugiau ašarų išliejo. Pagaliau naktis prašneko:

– Eik tiesiai į mišką. Ten mačiau mirtis su tavo kūdikiu nuėjo.

Miške keliai kryžiuosio ir motina nežinojo, kuriuo keliu eiti. Pačioj kryžkelėj augo erškėtis, kuris neturėjo nei lapų, nei žiedų, nes buvo gili žiema ir ledo varvekliai kabėjo jo šakose.

– Ar tu nematei mirties praeinant su mano kūdikiu? – klausė motina.

– Taip, – atsakė erškėtis, – Bet aš tau to kelio nesakysiu, kol manęs savo krūtine nepašildysi. Aš čia sušalsiu ir pavirsiu visas į ledą.

Motina priglaudė erškėtį taip stipriai prie savo krūtinės, jog šis tuoj atsileido.

Erškėčio spygliai sulindo į jos kūną ir stambūs kraujo lašai nuvarvėjo ant sniego. Erškėtis šaltu žiemos metu staiga sužaliavo ir pražydo; tokia karšta motinos širdis! Dabar erškėtis nurodė motinai kelią, kuriuo ji turinti eiti į didelį mirties šiltnamį. Tame šiltnamyje augo gėlės ir medžiai, kurie kiekvienas reiškė žmogų.

Eidama ji priėjo ežerą, kurio krante nebuvo nei kelto, nei laivelio. Ežeras nebuvo stipriai užšalęs, kad jo ledu galėtų eiti ir nebuvo tiek sekus, kad jį būtų galima perbristi. Ir vis dėlto, norint jai surasti savo kūdikį, jį turėjo pasiekti kitą ežero krantą. Ji ryžosi net ežerą išgerti, bet tai žmogui neįmanoma. Tačiau ji tikėjo stebuklu.

– Ne, stebuklas neįvyks! – staiga prašneko ežeras. – Geriau mudu susitarkime. Aš mėgstu perlus rinkti, o tavo akys juk du skaisčiausi perlai. Jei tu man jas išverkumei, tai nuneščiau tave į kitą ežero pusę, kur stovi mirties šiltnamius.

– Aš viską sutinku atiduoti, kad tik patekčiau pas savo kūdikį! – atsakė apsiverkusi motina. Dabar ji dar labiau verkė ir jos akys įkrito į ežerą, kurio dugne virto gražiausiais perlais. Ežeras tada pakėlė motiną virš vandens ir ji vienu šuoliu atsidūrė kitame krante, kur stovėjo be galo ilgas ir gražus pastatas. Bet vargšė motina ištikrųjų negalėjo šio pastato ir matyti, nes buvo išverkusi akis.

– Kur aš dabar rasiu mirtį, kuri su mano kūdikiu pasišalino? – klausė ten atvykusi motina.

– Jos čia dar nėra, – atsakė senė, kuri saugojo šiltnamį.

– Bet, kaip tamsta čia atsiradai, ir kas tau padėjo čia atkelti?

– Man Dievas padėjo, – atsakė motina. – Jis gailėstingas, manau, kad ir tu gailėstinga būsi. Bet kur aš savo kūdikį rasiu?

– Aš tavo kūdikio nepažįstu, o tu juk nematai. Daug šią naktį nuvyto gėlių ir medžių, mirtis juos tuoj persodins. Tau, turbūt, žinoma, kad kiekvienas žmogus turi savo gyvybės medį ar gėlę. Jie visi vienodai atrodo, tik jų širdys nevienodai plaka. Ir vaikų širdys plaka, gal pažinsi savo vaiko širdies plakimą? Bet ką man už tai duosi, jei pasakysiu visa tai, ką tau atlikti reikės?

– Aš nieko daugiau neturiu, – atsakė nuliūdusi motina. – Bet jei reiktų, nueičiau iki pasaulio galo.

Ten neturiu jokių reikalų, – atkirto senė. – Bet ar galėtum man atiduoti savo ilgus plaukus? – Turbūt, pati žinai, kad jie gražūs? Man jie patinka. Galiu tau šavo žilus atiduoti, vis šį tą turėsi.

– Ar daugiau nieko nenori? – paklausė motina. – Šiuos su džiaugsmu atiduosiu.

Ir motina atidavė senei savo gražiausius plaukus, gaudama už tai senės žilus.

Dabar jos įėjo į didelį mirties šiltnamį, kuriame augo medžiai ir gėlės. Čia buvo gražių hiacintų ir nepaprastai gražių, didelių rožių. Vandenyje augo visokiausios lelijos, kurios vienos buvo sveikos, kitos paliegusios. Pastarųjų lapuose raitėsi gyvatės, o apie stiebus sukosi juodi vėžiai. Stovėjo ir milžiniškų ažuolų, palmių bei bananų. Visi medžiai ir gėlės turėjo savo vardus. Jų kiekvienas reiškė žmogaus gyvybę ir šie žmonės dar gyveno. Buvo ir labai mažų gėlelių, bet visos buvo gerai prižiūrimos ir augo geroj žemėj. Motina pasilenkė prie tų mažiausių gėlelių. Ji girdėjo kiekvieną plakančią žmogaus širdį ir nežiūrind čia esančių milijonų augalų ji pažino savo kūdikio širdies plakimą.

– Štai, atradai! – sušuko ji, ir tiesė ranką į mažą krokuso gėlę, kuri labai ligota kabėjo pasvirusi vienon pušėn.

– Neliesk šios gėlės! – sušuko senė. – Bet stokis čia šalia ir kai mirtis ateis, tai neleisk ją išrauti. – Pagrąsink, kad visas kitas išrausi, jei mirtis mėgintų tai daryti. Jokios gėlės mirtis negali išrauti be Dievo sutikimo.

– Staiga šaltas viesulas praūžė per šiltnamį ir akloji motina suprato, kad tai mirtis būsianti.

– Kokių būdu čia atradai kelią? Klausia ją mirtis. – Ir kokių keliu čia greičiau už

mane atvykai?

– Aš esu motina, – atsakė akloji moteriškė.

Mirtis tiesė dabar savo ranką į gėlę, bet motina buvo ją taip apgaubusi, jog nebuvo jokios galimybės net prie vieno lapelio prieti. Tada mirtis pūstelėjo į jos ranką ir ji pajuto nepaprastą šaltį. Tai buvo šalčiau nei žiemos vėjas, ir jos ranka visiškai suglebo.

– Man nepasipriesinsi! – suriko mirtis.

– Bet Dievas gali.

– Taip, aš vykdu tik jo valią – atsakė mirtis. – Aš esu daržininkas ir visus augalus persodinu į didįjį rojų.

– Gražink man mano kūdikį! – suriko motina verkdam ir maldaudama. Staiga čiupo ji savo rankomis dvi gėles ir kreipėsi į mirtį.

– Aš visas tavo gėles išrausiu...

– Neliesk jų, – atsakė mirtis. – Sakei, kad nelaiminga esi, o tuo tarpu nori ir kitas motinas nelaimingom padaryti.

– Kitas motinas? – prašneko vargšė moteriškė, ir tuojau atitraukė rankas nuo gėlių.

– Štai imk savo akis, kurias ežere sužvejojau, – prabilo mirtis, – Jos labai žvilgėjo ir aš nežinojau, kad tai tavo. Pasiimk jas atgal, jos dabar dar skaistesnės negu buvo. O dabar žiūrėk į šį gilų šulinį. Aš tau pasakysiu vardus tų gėlių, kurias norėjai išrauti. Tu dabar matysi jų ateitį ir visą žemišką jų gyvenimą. Tad matysi, ką norėjai sunaikinti.

Motina pažvelgė į šulinį ir iš jos veido buvo galima matyti, kiek laimės ir džiaugsmo apie tas gėles pynėsi. Tačiau, pažvelgus į kitas, buvo galima matyti kiek nelaimių ir rūpesčių ten matėsi.

– Taigi, viena iš šių gėlių yra tavo pačios vaiko. Ir tai ką matei buvo tavo vaiko ateitis.

Motina išsigandusi riktelėjo:

– Kuri gi iš šių gėlių yra mano vaiko? Sakyk man! Išvaduok jį nuo to ateities skurdo. Nešk jį geriau iš čia, nešk jį į Dievo karalystę. Užmiršk mano ašaras, užmiršk mano maldavimus.

– Aš tavęs nesuprantu, – atsakė mirtis. – Ar tu nori savo vaiką atgauti, ar nori, kad aš jį neščiau į tau nežinomą šalį?

Tada motina puolė ant kelių ir prašė Dievo:

– Neišgirsk manęs, kai prieš Tavo norą maldauju. Neišgirsk manęs!

Jos galva pasviro, o mirtis su kūdikiu pasišalino į jai nežinomą šalį.

Laisvai vertė H. Stasas

Clevelando moterų socialinio vieneto vardu M. Mikonienė įteikia auką kun. J. Borutai, SJ – Lietuvos ir Latvijos provinciolui, jėzuitų veiklai paremti. Iš k. kun.: A. Gudaitis SJ, prov. kun. J. Boruta SJ, kun. G. Kijauskas SJ, M. Mikonienė ir A. Staškuvienė.

HAMILTONO "GYVATARAS" MOTINOS DIENOS ŠVENTĖJE

Clevelando ir apylinkių lietuviai, kaip nuo seno tradiciškai priimta ir Lietuvoje, pirmąjį gegužės sekmadienį skiria Motinai. Motinos diena šiemet bus švenčiama kartu su Kanados Hamiltono jaunimu – jų tautinių šokių ansambliu "Gyvataru", gražiuosius lietuvių tautinius šokius reprezentuojančių jau 45 metus.

Ansamblyje jau yra šokę per 600 šokėjų, kurie savo entuziazmu, energija ir talentu bei lietuviško šokio

Tarvydas. Grupės muzikinė palyda – "Žagarų" orkestras su vadovu Kazimieru Deksnium.

"Gyvataro" programa Clevelando pasirodyme bus šokio, dainų, meninio žodžio jaunatviška pynė. Pagrindinis šventės akcentas – pagerbti mūsų Motinas – jaunas, senas ir jau atsiskyrusias iš mūsų tarpo.

Clevelando žiūrovai, prisimindami savąjį "Grandinėlę", galės gerėtis jaunimo atliekamais šokiais kaip Sudėtinis, Gyvataras, Malūnas,

nos parapijos auditorijoje, gegužės 7, sekmadienį, 4 val. p.p.

Bilietai po 10, 8 ir 6 dol. gaunami DMP svetainėje sekmadieniais po lietuviškų pamaldų, o dėl rezervacijų skambinti Apylinkės pirm. Vytautui Brizgiui tel. 261-4077. Apylinkės valdyba kviečia tapti mecenatais ar rėmėjais. Aukoję 50 ar daugiau dolerių gauna ir 2 bilietus.

LB Clevelando apylinkei vadovauja Vytautas Brizgys, talkinant vicepirm. R. Čepuliui, sekr. Salomėjai Šukienei, izd. V. Šilėnui, Teresei Kalvaitienei, nariams Ignui Belzinskui, Adai Stungienei ir Rimai Žiedonytei.

Hamiltono Tautinių šokių ansamblis "Gyvataras".

grožiu džiugino ne tik Kanados, bet JAV, Pietų Amerikos ir Australijos mišrias auditorijas.

Ansamblių ikūrė ir ilgus metus jam vadovavo Genovaitė Breichmanienė. Dabartinė vadovė – Elytė Tarvydienė; jos padėjėja ir pranešėja – Rūta Kamaitytė. Muzikinis vadovas – Martinas

Aštuonnytis, Blezdingėlė, Jonkelis, Žiogelis, Juodbėrlis, Varkijietis, Juodasis Jonkelis, Vakarūška, Lenciūgelis, Per girią girelę, Pakeltkojis.

Šią gražią Hamiltono šokėjų grupę pakvietė LB Clevelando apylinkės valdyba, norėdama kartu pagerbti ir lietuvių Motiną pavasario šventėje, kuri įvyks Dievo Moti-

Būkime visi, kas galime, kartu su savo Motinomis specialioje joms skirtoje metinėje dienoje ir joms pagarbą ir meilę išreiškiančiu jaunimu savo šokio ir dainos renginyje. Motinos meilė savo vaikams neturi rubų. Motina mylima ir gerbiama visų taurių žmonių.

V.R.

NEDIDELĖ AUKA SVARBIAM TIKSLUI

Svarstydamas tolimesnės veiklos klausimus, balandžio 4 posėdžiavo Los Angeles mieste susikūręs Lietuvos gimnazijoms remti komitetas. Ši organizacija Amerikos lietuvių tarpe sutelkia lėšas premijuoti Lietuvos gimnazijų geriausius anglų kalbos mokinius. Posėdžio dalyviai paskaitė premijas gavusių mokinių laiškus, kuriuose jie reiškia padėką Amerikos lietuviams, kad jų neužmiršo, o premijos esančios didžiulė paskata siekti mokslo, pasinaudojant plačiausiai pasaulyje vartojama anglų kalba. Ne vienas jų pareiškė norą daugiau apie Amerikos lietuvių sužinoti ir palaikyti artimesnius ryšius. Nuoširdžių laiško parašė taip pat kai kurie mokytojai ir mokinių tėvai. Savo išpučius iš premijų įteikimo

švenčių papasakojo Juozas Kojelis, dr. Zigmas Brinkis, taip pat buvo perduotos posėdyje nedalyvavusios Birutės Viskantienės mintys.

Posėdyje kilo diskusijų dėl galimybės premijuoti ne tik anglų, bet ir lietuvių, gal vokiečių ar prancūzų kalbas, kurios dėstomos Lietuvos gimnazijose, o gal ir už visuomeninę veiklą ar gerą elgesį. Bet pasilikta, bent šiais metais, prie anglų kalbos, kaip atsvaros prieš rusų kalbos ir kultūros įtaką. Komitetas nutarė, parinkęs mecenatų nuomonių, ateityje tą klausimą labiau pastudijuoti ir gal padaryti pakeitimų.

Lietuvos gimnazijoms remti komitetas vėl kreipiasi į lietuvių visuomenę, prašydamas šį kilnų tikslą paremti. Kaip ir praeityje, mecenatai, paaugoję 100 dolerių, pasi-

renka gimnaziją, kurioje gal teks pačiam mokytis ar mokytojauti, ar tapti geradariu savo kilmės miesto ar miestelio jaunimui, kuris tikrai ilgą laiką pasiliks dėkingas. Gautos mažesnės sumos bus sujungtos ir Komiteto nuožūra paskirtos labiausiai reikalingoms mokykloms. Iš paaugotų sumų nė vienas centas nebus panaudotas administraciniais reikalams.

Būtų labai gražu, jei būvę mecenatai savo aukas pakartotų ir dar surastų bent po vieną naują aukotoją. Šiais metais aukas norima sutelkti iki liepos 1, o varžybas ir premijų įteikimo šventę, susitarus su Švietimo ir Mokslo ministerija, praveisti jau rudenį, naujųjų mokslo metų bėgyje.

Aukus siųsti adv. Žibutė Brinkienė, 1500 West Covina Parkway, Suite 103, West Covina, CA 91790.

Žibutė Brinkienė
Lietuvos gimnazijoms remti komiteto pirmininkė.

ALT SAJUNGOS CHICAGOS SKYRIUS

(Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus susirinkimo kai kurios įdomesnės mintys)

Balandžio 6 d. rinkomės į jaukų Mabankos restoraną (žinoma, mintyse pasigėsdami buvusios savo Tautinių namų pastogės). Čia gavome didoką kambarį, kur besisnekučiuodami sulaukėme atvykstančių skyriaus narius ir štai, pirmininkė Nora Valiukėnienė jau primena, ko mes čia susirinkome.

Pasveikinusius visus atvykusius ji praneša, kad svarbiausias šios dienos uždavinys – tai valdybos rinkimai.

Nominacijos komisijos pirmininkei Matildai Marcinkienei pasiūlius ir susirinkimui plojimu pritarus, buvo išrinkta ALTS Chicago skyriaus valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: Nora Valiukėnienė – pirmininkė, Zuzana Juškevičienė – vicepirm., Filina Braunienė – sekretorė, Kazys Rožanskas – izdininkas ir Vanda Mažeikienė – narė. Džiugu, kad Nora Valiukėnienė, jau porą metų sumaniai vadovavusi Chicago skyriui, vėl sutiko likti šiose pareigose. Ačiū jai! Matilda Marcinkienė pasidžiaugė, kad šį kartą be didesnių sunkumų pavyko sudaryti valdybą. Zuzana Juškevičienė šia proga Nominacijų komisijos vardu įteikė Norai Valiukėnienai gėlių puokštę.

Kontrolės komisija liko ta pati – Juozas Graužinis, Augustinas Paškonis ir Vytautas Gimnias.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas, Sąjungos pirmininkas, padėkojo skyriui už darbą bendradarbiaujant ir suteikiant pagalbą Sąjungos renginiuose. Iš tikrųjų skyrius yra laimingas, kad ALT Sąjungos valdyba su jos energingu pirmininku Dr. Leonu Kriaučeliūnu reziduoja Chicagoje, tad ir buvo proga išgirsti jo išpučius, ką tik grįžusio iš Lietuvos, apie Lietuvos tautininkų veiklą. Jis kvietė Chicago skyrių "susi-broliauti" su Lietuvoje esančiais skyriais, o jų išsikūrusių yra jau 40, taip būtų žymiai pagyvintas bendravimas. Buvo siūloma bendraujant

pasiųsti skyriams knygų bei užprenumeruoti čia leidžiamą spaudą. Šis pasiūlymas buvo šiltai susirinkusiųjų priimtas. Dr. Leonas Kriaučeliūnas neužilgo vėl vyks į Lietuvą, atveš jų adresus ir išklauskys jų pageidavimus. Minėjo, kad Antanas Mažeika praleido vieną mėn. Lietuvoje ir atstovavo Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą Lietuvos tautininkų suvažiavime. Sąjungos pirmininkas taipgi dėstė, kad yra reikalinga nuolatinė finansinė parama Lietuvos tautininkams. Tą paramą Sąjungos valdyba ir teikia kol turi pinigų, bet pinigai greitai pasibaigs. Reikia ieškoti būdų, kad Lietuvos tautininkai turėtų nuolatinės pajamas.

Chicago Tautinės Sąjungos skyriui pirmininkė Nora Valiukėnienė vadovauja jau nuo 1993 metų. Jos asmeninė pažintis su visais skyriaus nariais padeda suburti tautininkus į didelę, gražiai sugyvenančią šeimą. Jos pirmininkavimo metu buvo suorganizuotas sėkmingas prezidento Antano Smetonos 120 metų gimimo ir 50 m. mirties minėjimas, talkinta Sąjungos valdybai Kovo 11-tos minėjimuose ir kituose renginiuose. Su džiaugsmu sutiktas Cicero skyriaus prisijungimas. Dabar sąrašuose turime 95 aktyvius narius.

Skyriaus kasa nepasižymi dideliais turtais, nes pelną atneša tik kasmet rengiama gegužinė ir sąžiningai mokami nario mokesčiai, bet vis tik skyrius įstengė skirti Lietuvos tautininkų veiklai paremti 500 dol., ALT Sąjungos 23-čiam seimui 300 dol., Dirvai 100 dol., Mercy Lift 100 dol. ir mažesnėmis sumomis paremta kiti laikraščiai bei radijas.

Tolimesnėje skyriaus veikloje numatyta gegužinė liepos 16 d., talka Sąjungai ruošiant Lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbimą ir rugsėjo mėn. Tautos šventės minėjimą.

Vanda Mažeikienė

LIETUVIS MOKSLININKAS JAV DELEGACIJOJE Į TARPTAUTINĘ KONFERENCIJĄ

Prezidentas Bill Clinton pakvietė prof. dr. Joną Račkauską į JAV delegaciją, kuri kraštą atstovaus birželio 2 - 6 d.d. Prahoje vyksiančioje CIVITAS tarptautinėje konferencijoje. Iš viso pasaulio konferencijoje dalyvaus apie 200 delegatų. Joje bus svarstoma, kaip pagyvinti ir išplėsti piliečių dalyvavimą demokratinuose procesuose.

Prof. J. Račkauskas yra

ilgametis pedagogikos profesorius Chicago State universitete ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirmininkas. Jis padėjo įsteigti Lietuvos Demokratijos kolegiją, kuri siekia per mokytojus pakreipti demokratijos linkme Lietuvos mokyklinį jaunimą. Jis yra kolegijos veiklos koordinatorius Amerikoje.

A. Zailskas

LAISVĖS VARPO VADOVYBEI PASIKEITUS

Laiko tėkmėje Bostono ir apylinkės lietuvių visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime reikšmingu veiksniu iškilo Laisvės Varpas, lietuvių visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio radijo programa, pradėjusi veikti, 1954 m. kovo 7 d. ir ligi šių metų balandžio 1 d. sėkmingai vesta Petro Viščinio. Per 41-rius su viršum metų Laisvės Varpas ne tik pateikdavo kas sekma dienį aktualias, rūpestingai paruoštas radijo programas, bet dar organizavo kultūrinius renginius, ruošė specialias programas anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims Vasario 16-sios ir tragiškųjų birželio įvykių sukakties progomis. Jo reikšmė tolydžiai didėjo, kai kitos vietos lietuvių veiklos apraiškos silpnėjo ar nyko. Taip liko maloniais tik praeities prisiminimai du savaitraščiai (Darbininkas ir Keleivis, kurių pirmasis perkeltas į New Yorką, o antrojo leidimas sustabdytas), komp. Jeronimo Kačinsko ir komp. Juliaus Gaidelio vesti stiprūs, aukšto lygio chorai, akt. Aleksandros Gustaitienės vadovautas Dramos sambūris, Kultūros klubas, Tautinės

Sąjungos kultūriniai subatvarkariai, o Laisvės Varpas vis skambėjo, nuolat tobulėdamas, keldamas savo lygį, stengdamasis į darbą įtraukti jaunimą, plačiąją visuomenę ir jos organizacijas.

Kai dėl sunkėjančios amžiaus naštos ir įvairių sveikatos sutrikimų paskutiniu metu paaiškėjo, kad Petras Viščinis ilgiau negalės vesti Laisvės Varpo, buvo baiminamasi, kad jo neišstiktų Jokūbo Stuko vestos New Jersey valstijoje lietuvių radijo programos likimas, kai jos organizatoriaus ir nepailstamo vedėjo gyvybę pakirto mirtis. Laimei, po daugelio nesėkmingų pastangų, pagaliau Petro Viščinui pavyko surasti naują Laisvės Varpo vedėją. Juo sutiko būti vidurinės kartos atstovas Aidas Kupčinskas, tesulaukęs 43 amžiaus metų, kuris pavaduodavo Petrą Viščinį ligos ir kitais atvejais. Prieš keliolika metų jis yra atvykęs iš Lietuvos, su žmona Gita uoliai dirba Bostono lietuvių etnografiniame ansamblyje "Sodauto", gyvai reiškiasi kituose lietuviško darbo baruose, paskutiniu metu yra LB Bostono apylinkės pirmi-

ninku. Mokėdamas gerai lietuvių kalbą žodžiu ir raštu, turėdamas malonų mikrofoninį balsą ir techninį patyrimą, Aidas Kupčinskas yra pats geriausias asmuo, kokį galima buvo surasti Laisvės Varpo vadovu.

Jos tikslas ir toliau lieka tas pats, o formoje gali pasireikšti naujovių. Iš tikro jis programą toliau pradeda Laisvės Varpo dūžiais, anglų kalba pabrėždamas, kad tai Lietuvių Bendruomenės perduodama programa, atliekama

Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis (viduryje) su ambasadoriumi Stasiu Lozoraičiu ir "Sodauto" ansamblio muzikante Irena Kveragaite, 1990 m. rugsėjo 16 d. Bostone.

Perimdamas Laisvės Varpo vadovavimą, Aidas Kupčinskas pareiškė, kad programa iš esmės nebus pakeista.

seniausia gyva indoeuropiečių lietuvių kalba, vėliau jungdamas Lietuvių Bendruomenės himną "Lietuviais esame mes gimę", kaip tai buvo daroma Petro Viščinio. Sveikintinas Aido Kupčinsko užmojis įtraukti į darbą kiek galint daugiau jaunesnių asmenų. Jau dabar jam talkina anglų kalba žmona Gita, muzikos srityje Perkūnas Krukonis, pranešėja Girniuvienė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, kur ji dirbo radijo tarnyboje, o adminis-

tiesiems. Nežiūrint viso to, Direktorių kabinetas paskyrė apie \$4000 aukoms ir paramai, kurių didžiausia dalis, virš \$3000 teko Pagalbai Lietuvai.

Kiekvienais metais rotaciniu būdu kadencija baigiasi kai kuriems direktoriams. Šiame eilė atėjo pirmininkui Jonui Petroniui ir išdininkui Vincui Juodvalkiui. Abu, sutikę vėl kandidatuoti, buvo rankų pakėlimu perrinkti. Vienbalsiai, išskyrus vieną susilaikiusį. Pasiliko ir ta pati Revizijos Komisija: Virgilijus Kasputis, Antanas Mažeika ir Povilas Švarcas.

Po susirinkimo pasivaišino.

Rūta Sakienė

LOS ANGELES TAUTINIAI NAMAI GYVUOJA

Kovo dvidešimt šeštą dieną Los Angeles Tautinių Namų visuotinis metinis susirinkimas vyko, kaip ir visuomet, jaukioje savoje salėje. Dalyvavusių ir įgaliojimus atsiuntusių skaičius sudarė reikalaujamą kvorumą.

Iš pirmininko ir išdininko pranešimų susidarė įspūdis, kad Namai laikosi gerai, nežiūrint, kad pajamos kiek sumažėjo, miestui padarius suvaržymus dėl mašinų pastatymo ir salės naudojimo valandų. Reikia pabrėžti, kad salė ir svetainė narių priva-

čiam naudojimui visad buvo ir yra duodamos veltui. Už keletą dolerių nuomos jau daugelį metų savo būstinę turi įsikūrę skautai. Svetainėje savaitės dienomis pietauja lietuviai senjorai – "sidabrinės lapės". Visos pirmo aukšto patalpos pastoviai išnuomos. Didžiausią patalpą užėmė nuomininkas – Lietuvių Kredito Kooperatyvas.

Pranešimai parodė, kad Tautiniai Namai nėra apleisti – atlikti remontai pereinamais metais ir jau numatyti gerinimai šiem, devyniasdešimt pen-

Los Angeles Tautinių namų direktorių kabinetas. Iš k.: Aloyzas Pečiulis, Bronius Dūda, Jonas Petronis (pirmininkas), Vincas Juodvalkis ir Ramūnas Bužėnas.

LIETUVIŠKAS WATERGATE

(Atkelta iš 3 psl.)

aptikti kelis A. Navicko artimiems giminaiciams priklausančius didžiulius rūmus, kurių statybai lėšos, A. Navicko teigimu, buvo sutaupytos dar sovietiniais metais iš uždarbio.

Šio klausimo ištyrimui opozicija Seime pasiūlė sudaryti specialią tyrimo komisiją, tačiau LDDP tokiame sumanymui griežtai pasipriešino ir savo ruožtu pasiūlė sudaryti komisiją, kuri ištirtų, ar įstatymiškai elgėsi tuometinė G. Vagnoriaus Vyriausybė skirstydama paimtą partinį turtą. Matyt tikėdamasis sumažinti viešus šio klausimo aptarimus, prezidentas A. Brazauskas užbėgo už akių ir savo dekretu nurodė valstybės kontrolieriui ištirti kaip buvo vykdomi 1991 metais Aukščiausiosios Tarybos priimti įstatymai dėl LKP (SSKP) turto perėmimo bei kaip tas turtas buvo panaudotas.

tracinius ir finansinius reikalus apsiėmė tvarkyti energingas Gintaras Čepas. Taigi, atrodo, kad po vadovybės pasikeitimo laisvės Varpas toliau galingai skambės, ragindamas visus į darbą Lietuvos labui ir lietuvių už Lietuvos ribų išlaikymui bei mūsų tautinės kultūros puoselėjimui.

Petro Viščinio įdėtas į Laisvės Varpą darbas susilaukė aukšto įvertinimo jam skirtomis trimis premijomis, klausytojų ir lietuvių organizacijų padėkomis, Lietuvos Aido redakcijos pasisakymu "Laisvės varpo" šauklys – Petras Viščinis" ir Vytauto Landsbergio prisiųstu pareiškimu, kuriame sakoma: "Jūsų darbai Lietuvai dar okupuotame Vilniuje, o paskui 41 metus skambinant už Atlanto lietuvišku "Laisvės Varpu" niekad nebus pamiršti". Įdomu, kad Brocktone leidžiamas savaitraštis "Enterprise" kovo 31 d. laidoje, skirtoje Laisvės Varpui ir jo ligšioliniam vedėjui, pirmame puslapyje paskelbė redakcijos nario Bob Cubie ilgą straipsnį, pailiustruotą redakcijos fotografo Dick Fallow nuotrauka, vaizduojančią Petrą Viščinį darbo studijoje.

Linkėtina, kad naujasis Laisvės Varpo vedėjas Aidas Kupčinskas susilauktų reikalingos lietuvių visuomenės talkos ir paramos reikšmingame darbe, kuris būtinas Bostono ir apylinkės lietuvių visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje. Jo savanoriškas sutikimas apsiimti tą darbą, o taip pat pastangos atlikti jį uoliai ir sąžiningai tebūnie paskata visiems ne tik naudotis to darbo rezultatais, bet ir prisidėti prie jo atlikimo. Sėkmės! L.V.P.

Gan įdomiai sureagavo dabartinė LDDP viršūnė. Matyt, nusprendusi, kad geriausia gynyba puolimas ir naudodamasi kilusiu triukšmu, ji griebėsi gana rizikingo žingsnio – ėmė ruošti, jų nuomone, neteisėtai iš partijos paimto "Valstiečių laikraščio" bei pastato, kuriame šiuo metu įsikūręs "Lietuvos aidas" susigrąžinimui. Teisiškai tai padaryti sudėtinga, kadangi Aukščiausiasis Teismas savo laiku yra pripažinęs šių pertvarkymų teisėtumą.

Lietuvoje kai kurie politikai ir žurnalistai šį skandalą lygina su Watergate'u – mat ir lietuviškuoju atveju į skandalą įpainiota daug valdžios viršūnėse esančių LDDP partijos narių, tarp jų ir Prezidentas. Panašu, kad LDDP kol kas tikisi išsisukti paaukodama A. Navicką, kuris tyrimo laikotarpiui sustabdė savo įgaliojimus LDD partijoje ir frakcijoje.

TRYŠ SAVAITĖS SU LIETUVIŲ TAUTININKAIS

I Vilnių atskridau vasario 22 d. gana vėlokai vakare. Aerodrome mane sutiko mieli ponai Rimantas ir Aldona Smetonos ir Aleksandras Šleiny. Nors prieš pusmetį lankiausi Vilniuje, buvo malonu vėl susitikti ir nuoširdžiai išpūdziais pasidalinti. Nepastebėjome, kad jau esame Vilniaus miesto centre, kur Eugenijaus Bartkaus bute man buvo leista šias tris savaites prisiglausti. Kadangi jau buvo arti vidurnakčio, nutarėme, kad geriau savo išpūdzius tęsime pailsėję.

Kitą dieną nuėjau į Lietuvos tautininkų sąjungos būstinę. Pirmininkas Rimantas Smetona ir visa valdyba ruošėsi už dviejų dienų įvykstančiam Lietuvos tautininkų sąjungos suvažiavimui. Pirmininkas supažindino mane su suvažiavimo programa ir kitais veiklos rūpesčiais, nes ruošiant suvažiavimą ir tikintis, kad jame gali dalyvauti arti 500 dalyvių, darbų yra pakankamai daug.

Tad per daug brangaus laiko negaišdamas įteikiau pirmininkui Amerikos Lietuvos Tautinės Sąjungos pirm. dr. Leono Kriauciūno įgaliojimą atstovauti Amerikos Lietuvos Tautinę Sąjungą suvažiavime ir tarti sveikinimo žodį. Ta pačia proga įteikiau auką gautą iš Los Angeles Lietuvos Tautinių Namų valdybos, ALTS-gos Los Angeles skyriaus valdybos ir pavienių narių Lietuvos tautininkų veiklai paremti. Sutarėme po suvažiavimo plačiau pasitarti mūsų veiklos reikalais.

Dieną prieš Lietuvos tautininkų suvažiavimą turėjau progos susitikti su Vilniaus miesto tautininkų 3-čio skyriaus pirm. Rimvydu Tilindžiu. Šiame susitikime dalyvavo Aleksandras Šleiny 3-čio skyriaus narys, atvežęs Tilindį į mano apsistojimo vietą. Pirmininkui Tilindžiui rūpėjo mane supažindinti su keturių jo skyriaus narių pašalinimu iš tautininkų sąjungos. Paminėjo, kad jis yra paprašytas suvažiavimo metu rekomenduoti išmestuosius grąžinti į Sąjungą. Tačiau jis samprotavo negalįs to padaryti, nes, jo manymu, pašalintieji – pirmininkas V. Gimbičius, A. Mikelionis ir E. Miškauskaitė tikrai yra nusižengę, o V. Borila tik esąs suklaidintas. Todėl jis negali rekomenduoti juos grąžinti sąjungon. Pirmininkas bijosi, kad 3-čias skyrius nenukentėtų, nes kiti skyriaus nariai, solidarizuodamiesi su pašalintaisiais, gali išstoti iš sąjungos. Mūsų pasikalbėjimas buvo gana nuoširdus. Sutarėme, kad Tautininkų sąjungos veikla, jos prestižas yra aukščiau asmeninių nesklaidumų, todėl, reikia tikėtis, kad suvažiavime šis klausimas bus tinkamai suprstas ir priimtas.

Po suvažiavimo kelias dienas turėjau laisvas, tai bandžiau savo šeimos ir draugų man pavestus reikalus atlikti.

Pirmininkas Smetona pasisakė, kad vyksta į Lazdijus rinkiminiais reikalais ir užklausė ar norėčiau kartu vykti į Lazdijus. Mielai sutikau,

nes ir mano kelionės tikslas ne tik dalyvauti Lietuvos tautininkų sąjungos suvažiavime, bet ir, pagal galimybes, aplankyti skyrius ir pamatyti – sužinoti kaip tautininkų veiklai sekasi visoje Lietuvoje. Kovo 5 d. sekmadienį, anksti ryto pirm. Rimantas Smetona, p. Aldona Smetonienė ir aš patraukėme į Lazdijus. Kelionė sekėsi gerai, nutarėme pasinaudoti proga ir trumpam aplankyti ponios Smetonienės sesutės šeimą. Nuoširdžiai pavaišinti, atsiprašėme ir tęsėme savo kelionę. Lazdijus pasiekėme vidurdienį, miesto centras gražiai ir erdviai išplanuotas. Savivaldybės pastatai didoki, aikštėje gražus paminklas. Gyvenamieji pastatai atrodo gerai prižiūrėti, gatvės švarios. Prie Savivaldybės pastato skyriaus pirmininkas Raimundas Purvinskas jau laukė mūsų. Viename iš kambarių pirmininkas supažindino mus su savo valdyba ir kai kuriais kandidatais į savivaldybę.

Salė prisirinko pilnutėlė. Skyriaus pirmininkas Raimundas Purvinskas pasveikinęs taip gausiai susirinkusius, pristatė atvykusius: LTS pirmininką Rimantą Smetoną ir poniją, mane kaip ALT S-gos svečią, ir kandidatus į savivaldybę. Pirmininkas pranešė, kad į Lazdijų savivaldybę renkamų narių skaičius yra 25. Lietuvos tautininkų sąjungos Lazdijų skyriaus kandidatai rinkimuose dalyvauja atskiru LTS sąrašu #16. Pristatė 10 kandidatų, trumpai charakterizuodamas kiekvieną iš jų. Sekė kandidatų trumpi pasisakymai. Malonu buvo stebėti ir išgirsti jaunų

žmonių norą kandidatuoti ir padėti dorai ir sąžiningai savivaldybių reikalus spręsti.

LTS pirmininkas Rimantas Smetona pasveikino kandidatus, padarė, kad negalvotų, kad mūsų tautininkų skaičius nėra didelis. Jeigu ir nevisus išrinksi į savivaldybę, tačiau reikia tikėtis, kad kai kurie tikrai bus išrinkti ir tai yra mūsų gera pradžia į geresnį rytą.

Pakviestas tarti žodį, pasveikinau susirinkusius Lazdijų skyriaus narius ir svečius. Pasidžiaugiau, kad tiek daug dalyvauja tautininkų veikloje, palinkėjau, kad jų kandidatai būtų išrinkti į savivaldybę, o kad tai tikrai įvyktų prašiau būtinai dalyvauti rinkimuose ir kviesti savo gimines, draugus ir pažįstamus, kad ir jie dalyvautų.

Po susirinkimo prie užkandžių praleidome kelias valandas su Lazdijų skyriaus pirmininku R. Purvinsku ir jo valdyba. Buvo malonu pasikalbėti įvairiais tautininkų veiklos reikalais.

Sekančią dieną pirm. Rimantas Smetona pakvietė mane dalyvauti Lietuvos tautininkų sąjungos ekspertų tarybos posėdyje. Paaikšino man, kad į šią tarybą yra pakviesti įvairių specialybių intelektualai siekiant paruošti – suredaguoti Lietuvos tautininkų sąjungos siunčiamus raštus įvairias peticijas į Seimą, Vyriausybę ar pačiam Prezidentui. Šiame posėdyje dalyvavo septyni šios tarybos nariai jiems pirmininkavo sąjungos girmininkas Rimantas Smetona. Dr. Marytė Rastenytė perskaitė projektą pareiškimo Seimui "Dėl Lietuvos ūkio strategijos".

Jis buvo papunkčiui diskutuotas, padaryti pataisymai ir pavesta dr. Marytei Rastenytei galutinai užbaigti ir perduoti pirm. Rimantui Smetonai šiam pareiškimui duoti eiga. Vienbalsiai sutarta, kad pareiškimas eitų Lietuvos tautininkų sąjungos vardu. Iškelta mintis, kad nepakanka tik pasiųsti pareiškimą Seimui, reikalinga jį garsinti spaudoje, televizijoje ir radijo bangomis. Tarybos nariai pažadėjo, jei reikalas būtų, savo straipsniais paremti idėją ir ją garsinti visuomenėje.

Po posėdžio visi skirstėmės į namus. Taip pasitaikė, kad dr. Juozas Uzdila ir aš neturėjome mašinos, sutarėm pėsčiomis, neskubėdami patraukti namų link. Bekalbant dr. Uzdila pasisakė, kad kai jį p. Smetona pakvietė į šią tarybą jis nebuvo tautininkas, tačiau laikui bėgant jam patiko dirbti su tautininkais ir jis įstojo į Lietuvos tautininkų sąjungą. Jis tikisi, kad eventualiai ir kiti tarybos nariai taps tautininkais.

Susitikęs Rimantą Smetoną pasidžiaugiau ir pasveikinau jį, kad jis taip sumaniai Lietuvos tautininkų sąjungą vedą geru keliu.

Kovo 11-oji Vilniuje buvo švenčiama net tris dienas. Kovo 8 d. teko dalyvauti "Nelietuvių tautybės kovotojų už Lietuvos Respublikos atkūrimą" pagerbime, kuris įvyko Menininkų rūmų Baltojoje salėje. Minėjime dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas ir vyriausybės bei Seimo atstovai. Salė labai graži, meninė programa gera ir įdomi.

(Pabaiga kitame numeryje)

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIAMS

Pastarųjų dviejų balsavimų – 1994 metų referendumo, o ypač 1995 metų rinkimų į savivaldybes – patirtis rodo, kad dėl įvairių priežasčių Vyriausioji Rinkimų Komisija (VRK) nenumatydavo pakankamai laiko organizuoti rinkimus užsienio šalyse, dėl to pavėluotai informuodavo Ambasadą apie rinkimų ar referendumo organizavimo tvarką, vėlai atsiųsdavo balsavimo dokumentus ir instrukcijas, dėl to rinkimuose į savivaldybes buvome priversti apsiriboti balsavimu tik Ambasadoje Washingtone.

Lietuvos ambasada Washingtone daug kartų kreipėsi į Lietuvos VRK dėl rinkimų organizavimo užsienyje pagerinimo. Po pakartotinių Ambasados kreipimųsi į VRK bei Užsienio reikalų ministeriją, po Ministro P. Gylio pokalbio su VRK pirmininku Z. Vaigausku, buvo gautas VRK užtikrinimas, kad sekantiems rinkimams į

Lietuvos Seimą bus tinkamai ir iš anksto pasiruošta, VRK numatys žymiai daugiau laiko, kad rinkimai JAV ir kitose užsienio šalyse galėtų būti vykdomi paštu.

Tikėdamiesi 1996 m. Lietuvos Seimo rinkimams JAV teritorijoje gauti nemažiau 20 dienų rinkiminių biuletenių išsiuntimui ir jų gavimui atgal į Ambasadą ir Lietuvos Konsulatą, skelbiame rinkimų registracijos pradžią. Registracijos tikslas – paruošti rinkėjų sąrašus, kadangi iš Vilniaus gautame Lietuvos Respublikos piliečių, gyvenančių JAV, sąraše nėra jų adresų, patikslinti dabartinius jų gyvenamosios vietos adresus, įtraukti į rinkėjų sąrašus ne tik pastoviai, bet ir laikinai JAV gyvenančius Lietuvos Respublikos piliečius.

Lietuvos piliečiai, kurie laikinai ar nuolat gyvena JAV, pagal savo patogumą užsiregistruoja vienoje iš Lietuvos atstovybių – Lietu-

vos Ambasadoje Washington, Generaliniame Konsulate New Yorke, Garbės Generaliniuose Konsulatuose Los Angeles ir Chicagoje.

Lietuvos piliečiai kviečiami registruotis būsimiems rinkimams ir pranešti apie save šiuos duomenis:

- pavardė, vardas;
- gimimo data;
- gyvenamosios vietos adresas JAV, telefonas (jei turite);
- naujojo Lietuvos piliečio paso numeris;
- asmens kodas, įrašytas pase.

Duomenis apie save Lietuvos piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykdami į Lietuvos Ambasadą ar Konsulatą, arba atsiųsti paštu (faksu). Registruojantis paštu, galima atsiųsti ir Lietuvos piliečio paso atitinkamų puslapių fotokopijas.

Registruojantis rinkimams, duomenis apie save pranešti ar informaciją gauti galima šiais adresais:

Embassy of Lithuania
2622 16th Str., NW
Washington, DC 20009
Tel: (202) 234-5860
Fax: (202) 328-0466

Consulate General of Lithuania

420 Fifth Avenue
New York, NY 10018
Tel: (212) 354-7849
Fax: (212) 354-7911

Honorary Consul General of Lithuania

6500 S. Pulaski Road
Chicago, IL 60629
Tel: (312) 582-5478
Fax: (312) 582-0961

Honorary Consul General of Lithuania

3236 N. Sawtooth Ct.
Westlake Village, CA 91361
Tel: (805) 496-5324
Fax: (805) 496-7435

Registruotis nereikia tiems Lietuvos piliečiams, kurie dalyvavo praėjusiame referendume ar rinkimuose į savivaldybes, jei nepasikeitė jų gyvenamoji vieta, o taip pat tiems, kurie šiemet jau atsiuntė duomenis apie save.

Pagal rinkimų įstatymą, užsienyje gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių registracija rinkimams baigiamą, likus 50 dienų iki rinkimų. Tiems Lietuvos piliečiams, kurie dalyvaus rinkimuose ir atsiųs duomenis

apie save, balsavimo biuleteniai su kita reikalinga informacija bus išsiųsti paštu, balsuoti galės paštu arba atvykdami į registracijos vietą.

Apie rinkimų į Seimą laiką ir tvarką Ambasada praneš iš anksto.

Visais klausimais, liečiančiais rinkėjų registraciją, prašome kreiptis į Lietuvos Ambasadą ir Konsulatą aukščiau nurodytais adresais. Ambasadoje Washingtone informaciją apie registracijos tvarką teikia patarėjas S. Sakalauskas.

Maloniai prašome šį pranešimą atspausdinti JAV lietuvių laikraščiuose, paskelbti per radijos stotis. JAV lietuvius prašome pranešti apie registracijos paskelbimą savo giminėms, draugams, pažįstamiems Lietuvos piliečiams. Už tai iš anksto dėkojame.

Dr. Alfonsas Eidintas
Ambasadorius

1995 balandžio 26 d.

POLITIKIERIAI

Vladas Vilekš

(Atkelta iš 2 psl.)

koalicijos partnerė socialdemokratų partija.

• Griežčiausius įstatymus prieš tabako rūkymą viešose vietose įsivedė New Yorko miestas. Rūkyti draudžiama ne tik įstaigose, restoranuose ir fabrikuose, bet ir zoologijos sode.

• Meksikos mieste buvo nušautas miesto transporto direktorius. Autobusų bendrovė paskelbė bankrotą, keli direktoriai buvo suimti.

• Rusijos kariuomenė toliau veda sunkias kovas Tadžikistane, prie Afganistano sienos. Prieš sukilėlius panaudoti ir kariniai malūnsparniai.

• Kinijoje nusišovė Pekino miesto mero pavaduotojas, išgirdęs kad jis kaltinamas kyšių ėmimu.

• Meksikos valdžios atstovai pradėjo derybas su "zapatistų" sukilėlių vadais balandžio 20 d. Pasitarimai vyksta Chiapas provincijoje, kur sukilimas prasidėjo.

• Indijoje mirė 99 metų sulaukęs buvęs premjeras (1977-1979) Morarji Desai. Jis buvo garsus asketas, vegetaras, nelietęs alkoholinių gėrimų. Pagarsėjo įrodinėjimas, kad labai sveika kasdien išgerti po litrą pieno ir po puoduką savo paties šlapimo. Buvo didelis Mahatma Gandhi gerbėjas ir sekėjas.

• Zimbabvės, buvusios britų Rodezijos, parlamento rinkimuose absoliučią daugumą vėl laimėjo prezidento Roberto Mugabe's Tautinis patriotinis frontas. Iš 150 parlamento vietų frontas turės 148. Opoziciją sudaro vyskupas Sithole ir dar vienas jo rėmėjas. Daug balsuotojų reikalauja keisti valstybės konstituciją, nes dabarti-

Biblijoje pasakyta: "Pažiūrėkite į dangaus paukščius. Jie nei sėja nei pjauna, o gyvena, rodosi taip." Jeigu atsi-menu. Atrodo, kad biblijos raštas, nors labai senai rašytas, turėjo mintyje mūsų laikų politikierius. Jie nei sėja nei pjauna. Jie nesutepa savo rankų purvine darbe. Jie neįkvepia anglies dulkių į savo plaučius anglių kasyklose. Jie nesužeidžia savo kūno pavojingame darbe. O jie gyvena daug geriau negu dangaus paukščiai. Jiems nereikia ieškoti grūdelių, kad Palesti. Ne grūdeliai, bet palociai, jahtos, tūkstančiai ar milijonai dolerių patys atsiranda jų kieme. Taigi, biblijoje gali rasti netik tūkstančių metų išmintį, bet taip pat pranašystes apie šiuos laikus.

O tie paukšteliai (politikieriai) visai nereikalingi Dievo rūpesčio. Jie patys savimi puikiai pasirūpina. Chicagos politikieriai patys pakėlė sau algas. O, kad majoras nesupyktų ir jam pridėjo. Ir nei šiaip sau centus, bet geroka gniūžtą dolerių. O kad taip sunkiai galus su galais suduriantys piliečiai galėtų patys pasikelti algas. Įsivaizduokim kas būtų, jeigu, tarkim toks pilietis nueina pas bosą ir sako:

– Nuo šios dienos man mokėsi 30% daugiau.

Jeigu bosas negaus širdies priepuolio, tai pašauks 911 ir prašytojas bus įsodintas į smarkiai rėkiantį automobilį ir išvežtas, kur jo lauktų specialūs marškiniai, kad negalėtų judinti rankų ir kambarys guminėmis sienom.

Dabar daug kalbama apie revoliuciją įvykusią Wash-

ingtonė. Laimėjo respublikonai. Žmoneliai balsavo tikėdamiesi šiek tiek silpnėsiu politikierių pasaito. Kaip buvo žadėję sumažinti išlaidas taip ir vyko. Vairams atiminėja, žvalgosi į pensininkų pajamas. Bet į save visai nekreipia dėmesio. O juk visiems žinoma kokias didžiules privilegijas gauna kongresmenai ir senatoriai. Net plaukus apkirpti jiems nieko nekainuoja. Mano draugas Florijonas plaukus eina apkapoti tik prieš Kalėdas ir prieš Velykas. Abi džiaugsmingos šventės. Negalima jų sutikti, kai plaukai ant akių krinta. Nematysi nei žiemos grožybių nei pavasario džiaugsmo.

Politikieriai labai daug kalba apie bedarbius. Tas rūpestis jiems tik pakopa į politinį gerai apmokamą darbą. Kada jis gauna savo darbą jis užmiršta apie kitų darbus. Politikieriai yra speciali grupė, kurios neličia bedarbystė. Nežiūrint kuriai partijai jie priklausytų, jie vistiek įsitaiso į darbus nežiūrint kuri partija laimėjo. Jie tarp savęs kovoja tik dėl žmonių akių. Ar kada teko matyti politikierių eilėje stovintį bedarbių pašalpai gauti?

Štai kodėl balsuotojų skaičius kasmet mažėja. Nebetoli tas laikas, kada tik politikieriai balsuos ir vieni kitus išsirinks.

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

HOME BANK
Cleveland's hometown bank.

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME BANK didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911; HOME BANK padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME BANK, FSB siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME BANK, F.S.B.

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 348 - 8809

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

Iš visur apie viską

nė leidžia prezidentui pačiam paskirti 30 parlamento narių.

• Balandžio 9 d. Peru balsavimuose prezidento vietą vėl laimėjo Alberto Fujimori, gavęs 65 nuoš. visų balsų. Svarbiausias jo konkurentas buvo buvęs Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar.

• Izraelio okupuotose žemėse veikia Hamas palestiniečiai paskelbė, kad izraeliečiai toliau bus žudomi ne tik okupuotose teritorijose, bet ir pačiame Izraelyje.

• Kanados Quebeco provincijos prancūzų vadai nutarė atidėti provincijos gyventojų referendumą dėl atskyrimo nuo Kanados. Po išsamių tyrinėjimų paaiškėjo, kad tik apie 45 nuoš. gyventojų šiuo metu pritartų atskyrimui.

• Kongreso respublikonai paskelbė, kad toliau bus tęsiama federalinės valdžios išlaidų mažinimo kampanija. Iki 2002 metų bus nukarpyta apie 700 milijonų dol. suma. Opinijos tyrimai, praversti "Washington Post" ir ABC, paskelbė, jog dauguma amerikiečių mano, kad Kongresas bando išlaidas mažinti "per daug ir per greitai".

• Taivano ar Tautinės Kinijos vyriausybė paskelbė, kad šalies kariuomenės skaičius bus per ateinančius dvejus metus sumažintas iš 240,000 iki 200,000. Gynbos biudžetas tačiau bus padidintas 4.3 nuoš. iki 9.5 bil. dol.

• Komunistinė Kinija nuo gegužės 1 d. įsiveda valstybinę įmonėse 40 valandų darbo savaitę. Tik pernai šiame darbininkų "rojuje" darbo savaitė buvo sumažinta iš šešių dienų iki 5 su puse.

• Italijoje birželio mėn. rengiamas referendumas, ruošiant įstatymą, kad tik viena italų televizijos stotis gali priklausyti vienam asmeniui. Įstatymas nukreiptas prieš buv. premjerą Berlusconi, kuris valdo tris italų TV kanalus.

• Dauguma Transdnie-

strijos apygardos Moldovoje gyventojų referendume pasisakė, kad rusų karinės jėgos turėtų likti, kur jos dabar yra. Transdnistrijos gyventojai rusai bijo, kad Moldovos rumunų kilmės gyventojai bandys jungtis su Rumunija.

• Šri Lankoje prasidėjo valdžios organizuoti teismai, kuriuose tiriama, kur dingo apie 60,000 žmonių, daugiausia iš pietinių šalies provincijų, kur stipriai veikė kairioji Liaudies išlaisvinimo armija. Neabejojama, kad ten veikė dešiniųjų partijų remiamos "mirties komandos".

• Kinijoje mirė veteranas revoliucionierius, kinų komunistų partijos veikėjas Chen Yun, 90 metų amžiaus. Jis priešinosi ekonominėms reformoms, įvestoms Deng'o, irgi jau laukiančio mirties. Dengas tvirtino, kad nesvarbu ar katinas juodas ar baltas. Svarbu, kad jis gaudytų peles. Chen Yun atsakė, jog laisvosios rinkos "paukštis turi teisę laisvai skraidyti, tačiau tik po bambukinį narvą, kurį turi pastatyti vyriausybė".

• Bosnijoje vėl pagyvėjo karo veiksmai. NATO karo lėktuvai vėl skraidė virš Goradžės miesto, kuris paskelbtas "saugia zona", tačiau kurį vėl apšaudė Bosnijos serbai.

• Afrikos Vienybės organizacija įspėjo Burundi valdžią, kad ji įsikiš su karinėmis jėgomis, jei prasidės pilietinis karas.

• Pietų Afrikoje juodasis prezidentas Mandela turi sunkią problemą dėl savo buvusios žmonos Winnie. Kovo 27 d. ji buvo pašalinta iš vyriausybės, kur ėjo mokslo, kultūros ministrės pareigas. Ji ne tik kritikuoja vyriausybę, nesiteikia pateisinti savo įstaigų išlaidų, bet įvelta ir į visokius kyšininkavimo skandalus.

• Pasaulyje gerokai pakilo trašų kainos, kas Bengaliijoje savo ruožtu pakėlė ir ryžių kainas. Daugelyje provincijų kainų pakilimas sukėlė demonstracijas ir riaušes.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

CHICAGOS "LITUANIKOS" KLUBO METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Chicagos "Litanicos" futbolo klubo metinis narių susirinkimas įvyko kovo 19 d. Pasaulio lietuvių centro rūmuose Lemonte. Čia susirinko apie 25 klubo nariai, kurie per dvi valandas išklausė įvairius pranešimus, išdiskutavo

nemaža klausimų bei išrinko vadovybę.

Susirinkimą pradėjo klubo pirm. A. Glavinskas, o pranešimus padarė G. Bielskus, J. Žukauskas, L. Juraitis ir kiti. Komandų vadovai nusiskundė, jog praėjęs sezo-

Chicagos "Lithuanicos" futbolo klubo vadovybės nariai Albertas Glavinskas (kairėje) ir Gediminas Bielskus klubo visuotinio narių susirinkimo metu. Šis klubas organizuoja dviejų futbolo komandų išvyką į Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Ed. Šulaitis nuotr.

DARIUS KASPERAITIS PAS NEW YORKO LIETUVIUS

Garsusis ledo ritulio žaidėjas iš Elektrėnų, dabar priklausančias New Yorko "Islanders" profesionalų komandai, kuris ne taip seniai buvo sužeistas rungtynėse Montrealyje ir spėjama negalės žaisti visus šiuos metus, dabar turi daug laisvo laiko ir gali daugiau bendrauti su lietuviais.

Jis balandžio 6 d. buvo užsukęs į New Yorko pašonėje esantį lietuvių centrą - Kultūros Židinį, aplankė "Darbininko" redakciją, Tautos fondo patalpas, Lietuvių katalikų religinės šalpos įstaigą, apžiūrėjo A.Galdiko galeriją ir kt. Be to, jis viešėjo ir Lietuvių atletų klubo (seniausias lietuvių sporto klubas Amerikoje) kambaryje ir čia sutiko su mintimi, kad būtų suorganizuotas lietuvių sporto mėgėjų susitikimas su juo.

Apie jo vizitą pas lietuvių "Darbininkas" rašo:

"Jis, Kasperaitis, prisipažino, kad prie gyvenimo New Yorke yra pripratęs ir nežinąs ar galėtų vėl grįžti į Lietuvos aplinką. Neseniai jis lankėsi Lietuvoje ir suprato, kad tai padaryti būtų sunku. Jis dažnai skambina giminėms ir draugams į Lietuvą bei žmonos giminėms į Rusiją. Darius sakė, kad jo brolis taip pat ledo ritulio žaidėjas, o sesuo mokosi Vilniaus dailės akademijoje. Vaikščiadamas po Kultūros Židinio kiemą, jis pastebėjo, kad čia tikrai pasijunti esąs lietuviškoje aplinkoje".

"Darbininko" laikraštyje yra įdėtas ir Dariaus Kasperaičio atvirukas, kuris platinamas JAV sporto mėgėjų tarpe. Jį perspausdino ir "Lietuvos sportas".

E.Šulaitis

LINAS VYŠNIONIS Advokatas

Telefonas (216) 383-0225

24400 Highland Road, Suite 9 • Richmond Hts, OH 44143

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą pristatomi į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komerčinės siuntos pagal susitarimą.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.

Rūta Degutienė, 28262 Chardon Rd.
Willoughby Hills, OH 44092
Tel. 216-943-4662

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

nas nebuvo sėkmingas ir jos negali pasigirti gerais pasiekimais. Jie pabrėžė, kad nėra geresnių žaidėjų, kurie pajėgtų kovoti su stipriomis Chicagos bei apylinkių komandomis. Vis ieškoma naujų futbolininkų, kurių tikimasi iš Argentinos ir gal vienas, kitas iš Lietuvos.

Buvo nemažai kalbama apie klubo organizuojamų dviejų komandų (jose dalyvaus ir futbolininkai iš kitų miestų) išvyką į V Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Susidomėjimas išvyka yra ne-

mažas ir tikimasi, kad sudarys neblogos komandos. Buvo diskutuojamas ir Lietuvos jaunių rinktinės priėmimas Chicagoje. Ši rinktinė nori sustoti Chicagoje ir čia sužaisti porą rungtynių, pakeliui į tarptautinį futbolo turnyrą Dallas, TX. Tokiai minčiai pritarta ir pradėta ieškoti svečiams (o jų bus 26) nakvynės privačiuose namuose.

Renkant naują valdybą, buvo pasiūlyta palikti tuos pačius narius su papildymais. Pernai mirė vienas aktyvus

klubo valdybos narys Jonas Juška (jo prisiminimas atžymėtas tylos minute), tad jo vieton pasiūlytas J. Žukauskas. Kiti perrinkti valdybos nariai: A. Glavinskas, L. Juraitis, G. Bielskus, Ed. Šulaitis, V. Juodišius, Br. Mikėnas, J. Zaksas.

Čia reikia pažymėti, kad šiemet klubui sukanka 45 metai nuo jo įsteigimo. Ta proga numatoma išleisti platesnį leidinį ir lapkričio mėnesyje suruošti suaktyvinę puotą.

E. Šulaitis

BORN TO TRAVEL

26949 Chagrin Blvd. #103

(Ohio Savings Building)

BEACHWOOD, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

OFFERING CORPORATE AND LEISURE TRAVEL
THE BEST AVAILABLE AIRFARES, HOTELS,
CAR RENTALS, ALL LAND ARRANGEMENTS.

MES SIŪLOME KELIONES Į ŠILTUS KRAŠTUS:
MEXICO, KARIBŲ SALAS IR Į KITUS KRAŠTUS.

SKAMBINKITE ARBA APLANKYKITE MUS IR MES
PADĖSIM SUPLANUOT JŲSŲ KELIONĘ

RITA STAŠKUTĖ
kelionių specialistė

KELIONĖS Į LIETUVĄ

* Geros kainos ir patogūs lėktuvai *

SPECIALI ESKURSIJA Į SPORTO ŠVENTĘ
- išvykstame liepos 27 - grįžtame rugpjūčio 9.

kaina iš Clevelando \$962 (+ mokesčiai)

kaina iš New Yorko \$820 (+ mokesčiai)

DĖL INFORMACIJOS PRAŠOME SKAMBINTI 831-5530

TAIP PAT, PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ,
ORGANIZUOJAME KITAS ESKURSIJAS Į LIETUVĄ

SKRYDŽIAI Į VILNIŲ SU FINNAIR

arba kitomis oro linijomis:

SAS, LUFTHANSA, LOT Polish.

MES TAIP PAT ATSTOVAUJAME LITHUANIAN AIRLINES

ŽVAIGŽDUTĖ
MOTIEJŪNIENĖ
kelionių specialistė

If you can spare 10 minutes,
We can spare \$10,000!

Play **Bingo** from the Ohio Lottery

Imagine winning \$10,000 in just 10 short minutes! It's possible with the Ohio Lottery Bingo Game. On each \$2 ticket, you get four Bingo cards and four chances to win — up to \$10,000! So

JOIN IN THE WINNING

play Bingo at your favorite Lottery retailer. And with luck, you could come out with \$10,000 to spare!

Lottery players are subject to Ohio laws and Commission regulations. For further information, call the Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

CLEVELANDE ir apylinkėse

PENSININKŲ DĖMESIUI

Pensininkų klubo suėjimas įvyks 1995 m. gegužės mėn. 4 d. 2 val. p.p. Lietuvių Namų viršutinėje salėje.

Šis pavasarinis suėjimas bus įdomus, o jo programa aktuali kiekvienam dalyvaujančiam.

Advokatas Vytas Matas pasidalins mintimis apie palikimus, Living trust ir Living will. Šios temos yra svarbios kiekvienam pensininkui.

Bus prisiminta Motinos Diena ir jos reikšmė.

Dar yra kelios vietos autobuse išvykai į operą Chicagoje. Paskutinė diena užsiregistruoti ir užsimokėti yra gegužės 1.

Laukiame Jūsų visų.

Klubo valdyba

PAVASARIO IŠKYLOS

Clevelando ir apylinkių parkuose kiekvieną sekmadienį, pradedant 7:30 val. ryto, nuo balandžio 9 d. iki gegužės 14 d., vyksta iškylos iš pietų kraštų parskridusiems paukščiams stebėti. Iš viso numatyta 17 susitikimo vietų iškylos pradėti. Dėl informacijos skambinkite 216-734-6660. Tai bus 62-asis tokių iškylos sezonas.

APIE TELEFONO KNYGAS

Netrukus visi abonentai gaus naujas 1995-96 metų telefonų abonentų knygas. Neišmeskite senųjų telefonų knygų į šiukšlyną, bet nuvežkite jas į jų surinkimo vietas Clevelando metroparkuose.

Apie jums artimiausią "DirectoRecycle 1995" parką sužinosite paskambinę tel. 216-443-3700.

Ger.J.

* Gegužės 6-7 d. "Quail Hollow" – Putpelių drėvės parke, Rankdarbių ir vaizdo žolių paroda. 13340 Congress Lake Ave., Hartville, OH Tel. 216-877-6652. Ger.J.

★★★★

PARENGIMAI

1995 M.

* GEGUŽĖS 7 d. L.B. Clev. Apylinkė ruošia "Vakara motinoms pagerbti". Programą atliks Hamiltono taut. šokių ansamblis "GYVATARAS", vadovaujamas Elytės Tarvydienės.

* GEGUŽĖS 7 d. ATEITININKŲ ŠEIMOS metinė šventė Dievo Motinos parapijoje. 10 v. šv. Mišios; 11:30 v. akademija auditorijoje.

* GEGUŽĖS 19, 20 ir 21 d.d., 45-sios Š. Amerikos Lietuvių Sporto Metinės Žaidynės Clevelande. Rengia LSK Žaibas

* GEGUŽĖS 29 d. Memorial Day – Apeigos–Mišios–pusryčiai. Rengia Katalikų Karo Veteranų Postas 613 Šv. Jurgio parapijoje 8:30 ryto.

* BIRŽELIO 4 d. Šv. Jurgio parapijos šimtmečio sukakties iškilnių uždarymas. Šv. Mišias celebruoja vyskupas Anthony Pilla 10:30 ryto šv. Jurgio parapijoje.

* BIRŽELIO 11 d. – Tragiškojo Birželio minėjimas. Rengia Clevelando Baltų Komitetas.

* LIEPOS 8 d 6:00 v.v. šeštadienį L.K. DARŽELIŲ VASAROS VAKARONĖ Gwinn dvare Bratenalh

* LIEPOS 16 d.Šv. Jurgio parapijos gegužinė. Pradžia 11:30 ryto šv. Jurgio sodyboje.

* LIEPOS 23 d Pensininkų gegužinė Lietuvių namuose

* LIEPOS 30 d sekmadienį 12:00 val. LKVS "RAMOVĖ" Clevelando skyriaus LSSI Žalgirio šaulių kuopos GEGUŽINĖ BEACHLAND Parke 17815 Canterbury Rd.

* RUGSEJO 30 d. Clevelando Baltų Komitetas rengia baltų bendravimo vakarą Lietuvių Namuose.

* SPALIO 7 - 8 LIETUVIŲ DIENOS rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

* LAPKRIČIO 12 d. Šv. Jurgio Rudens Festivalis 11:30 – 3:30 p.p.

* LAPKRIČIO 18 d. Kariuomenės Šventės minėjimas. Lietuvių Namuose.

* GRUODŽIO 17 d. "Singing Angels" choro koncertas trečią val. po pietų Dievo Motinos parapijoje

* GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.

penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.

šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.

sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK, DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE, PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.

Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Clevelando skyriaus tel.: 481-0011

639 East 185 th Street • Cleveland, OH

Iš anksto susitarus, paskambinant į

Atlantos Clevelando skyrių, Jūsų namuose

galime paruošti ir priimti siuntinius į Lietuvą.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185 th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

40-24 235TH STREET DOUGLSTON NY 11363

TEL (718) 423-6161 FAX 718-423-3979

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Skrydis į Vilnių iš

Balandžio 1 – gegužės 31

Birželio 1 – rugpjūčio 31

Chicago -----	\$ 655 -----	\$ 765
Cleveland -----	731 -----	927
Detroit -----	739 -----	891
Los Angeles -----	865 -----	1,017
Miami -----	725 -----	925
New York -----	630 -----	740
San Francisco -----	900 -----	1,025
Tampa -----	759 -----	911

Plius mokesčiai. Kainos turi apribojimų. Teiraukitės dėl kainų iš kitų miestų.

1995 grupinių kelionių į Lietuvą brošiūra jau paruošta. Kreipkitės. Prisiimsime. Grupių organizatoriams teikiamos specialios nuolaidos.

VYTIS TRAVEL

40-24 235 St.

Douglaston NY 11363

Tel. 718-423-6161; 1-800-77-VYTIS 1-800-77-89847

FAX 718-423-3979

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

METAI BE PROF. JOKUBO STUKO

1995 m. balandžio 29 su-
kanka vieneri metai kai sun-
kios ligos iškankintas pas
Kūrėją buvo pašauktas prof.
dr. Jokūbas Stukas. Tai buvo
tikras patriotas ir vienas iš
tauriausių Amerikos lietuvių.
Net 53 metus jis be paliovos
per Lietuvos Atsiminimų ra-
dio laidas, lyg koks šauklys,

skelbė Lietuvai okupantų da-
romas skriaudas ir savo klau-
sytojus nuolat kvietė į Lietu-
vos laisvinimo talką. Savo di-
džiuliui džiaugsmui tos die-
nos jis sulaukė ir porą kartų
dar suspėjo Lietuvą aplankyti.

Per visą amžių nuo pat
jaunystės jis dirbo su Lietu-
vos Vyčiais. Keturius metus
buvo jų valdybos pirminin-
ku. Vėliau įsijungė į VLIK'ą,
ALT'ą, Lietuvių Tautinę Są-
jungą, ir Lietuvių Bendruo-
menę. Universitete jis dėstė
tarptautinę ekonomiką. Net
ir savo paskaitose studen-
tams jis vis primindavo apie
Lietuvos okupaciją. Atgavus
Lietuvai laisvę, jo darbai ne-
sustojo. Su žmona Loreta,
asmeninių pažinčių dėka, per
Deborah vaikų ligoninę, jiedu

ieškojo būdų kaip konkrečiai
būtų galima padėti Lietuvai.
Per šią ligoninę jiems pasise-
kė suorganizuoti medicinę
pagalbą Santariškių ligoninei
Vilniuje. Buvo siunčiami
vaistai, medicinos įranga ir
Stukų dėka į Deborah ligoni-
nę trijų mėnesių laikotarpiui
galėjo atvykti 23 įvairių spe-
cialybių Lietuvos gydytojai,
medicinos seserys ir techni-
kinis personalas. Visi jie bu-
vo apgyvendinti ligoninės
patalpose ir net gi gaudavo iš
ligoninės savaitines pinigines
stipendijas. Šiam projektui
įvykdyti Jokūbas idėjo daug
pastangų ir darbo.

Be to, grupė šios ligoni-
nės gydytojų ir medicinos se-
serų vėliau skrido į Lietuvą,
kur buvo padaryta 19 operaci-
jų sunkiai sergantiems vai-
kams.

Grįžę jie sudarė sąlygas,
kad iš Lietuvos į New Jersey
operavimui būtų atvežti pen-
ki ypatingai sunkiai sergan-
tys vaikai. Trys buvo išgel-
bėti, bet du, deja, mirė nes jų
būklė teikė mažai vilties.

Dr. Jokūbo Stuko netek-
tis, skaudžiai palietusi jo žmo-
ną, šeimą, ir visą lietuvišką-
ją visuomenę, tebėra giliai
jaučiama ir šiandien. Už jo
sielą buvo laikomos iškilmin-
gos mišios sekmadienį, ba-
landžio 30 dieną, 10-tą va-
landą, Lietuvių Šv. Trejybės
bažnyčioje Newark, NJ (Adams
Street ir New York Avenue).
Velionio žmona Loreta dė-
kinga visiems Jokūbo bičiu-
liams dalyvavusiems pamal-
dose.

Julius Veblaitis

Mylimai, nepamirštamai rašytojai, diplomuotai
istorikai, Korp. Filiae Lithuania filisterei, mūsų
jaunystės draugei

A. A. DANUTEI – SOFIJAI ČIURLIONYTEI-ZUBOVIENEI (1910.6.12 – 1995. 2. 27)

mirus Kaune, nuliūdime likusiam jos vyrui, didžiai
gerbiamam architektui, VLADŽIUI ZUBOVUI ir
šeimai: dukrai DALIAI PALUKAITIENEI, skulptorei ir
Kauno meno gimnazijos direktorei; sūnui VYTAUTUI,
architektui, Lietuvos paminklų apsaugos departamento
generaliniam direktoriui, 5 anūkams ir vienai
proanūkei.

Reiškia gilią užuojautą

Vanda Žilinskaitė – Bagdonavičienė
Richmond Hill, Ontario Canada
Valerija Žilinskaitė – Krupienė
Escondido, CA.
Liusė E. Žilinskaitė – Gureckienė
Palos Verdes Estates, CA

Sportas

45-sios ŽAIDYNĖS CLEVELANDE ARTĖJA

Kaip jau žinoma, 45-sios
Š. Amerikos Lietuvių Sporto
žaidynės įvyks š.m. gegužės
19, 20 ir 21 d.d., Clevelande.
Žaidynes vykdys Clevelando
LSK Žaibas. Programoje –

vyrų, moterų ir jaunių A (17-
19 m.) krepšinis, vyrų ir mo-
terų tinklinis, šachmatai ir
šaudymas koviniais šautuvais.
Penktadienį, gegužės 19 d.
vyks tik vyrų A ir B krepšinis
Euclid High School patalpo-
se, nuo 6:00 iki 11:00 v.v.
Šeštadienį, gegužės 20 d., visų
klasių krepšinis vyks Euclid
High School, nuo 9:00 v.r.
iki 6:00 v.v.

Tinklinis vyks šeštadie-
nį, nuo 9:00 v.r. iki 6:00 v.v.,
Richmond Hts High School.

Taipogi šeštadienį, dalis
krepšinio bei tinklinio varžy-
bų vyks Dievo Motinos Para-
pijos salėje.

Sekmadienį, gegužės 21 d.,
krepšinio ir tinklinio varžybų
tąsa ir pabaiga – Euclid High
School nuo 10:00 v.r. iki 5:00
v.p.p. ir Dievo Motinos para-
pijoje nuo 11:30 v.r.

Šachmatų turnyras vyks
šeštadienį ir sekmadienį, nuo
9:30 v.r., Dievo Motinos pa-
rapijoje. Kontaktas – Vytau-
tas Nasvytis 216-631-0210
Registruotis iki gegužės 13 d.

Šaudymo varžybos vyks
tik šeštadienį, nuo 10:00 v.r.
ORCO karinėje šaudykloje,
Geneva, Ohio. Kontaktas –
pulk. Algirdas Garlauskas
216-486-6987. Registruotis
iki gegužės 13 d.

Žaidynių vakaras – šokiai
įvyks šeštadienio vakare, Cle-
velando Lietuvių Namuose.

Pietūs žaidynėms parem-
ti numatomi sekmadienį, nuo
11:00 val. ryto, Dievo Moti-
nos parapijos svetainėje.

Šis tvarkaraštis yra dar
tik provizorinis. Tikslus
tvarkaraštis bus paskelbtas
po galutinės komandų regis-
tracijos, gegužės 1 d.

Pagal preleminarinės re-
gistracijos duomenis, daly-
vauti numato 7 vyrų A, 10
vyrų B, 7 jaunių A ir 3 mote-
rų krepšinio, bei 6 vyrų ir 6
moterų tinklinio komandos.

Clevelando lietuviai kvie-
čiami atsilankyti į žaidynių
varžybas ir kitus renginius
bei prašomi žaidynių rengi-
mą moraliai ir materialiai
paremti. amb

Dėkodamas Visagaliui Dievui,
Clevelando Šv. Jurgio Parapijos
Šimtmečio sukaktuvių ruošos komitetas
nuoširdžiai kviečia Jus drauge atšvęsti
mūsų parapijos tarnybos
Lietuvių kolonijai Clevelando Diecezijoje

ŠIMTMETINĘ SUKAKTĮ

Šimtmečio sukaktuvių iškilmės prasidės
Šventomis Mišiomis,
10:30 v.r., 1995 m. birželio 4 d.,
Šv. Jurgio bažnyčioje,
6527 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Šias Iškilingas Mišias aukos Jo Ekselencija
Clevelando Vyskupas Anthony M. Pilla.

Po Sumos įvyks iškilingas banketas parapijos salėje.
Kokteiliai 1:00 v.p.p., Pietūs 1:30 v.p.p.

Iškilingo banketo bilietų kaina \$40.00.

Bilietus galima įsigyti kreipiantis
į Šimtmečio sukaktuvių ruošos komitetą.
Stalai 8-iems asmenims rezervuojami už \$320.00

Išsamesnę informaciją apie bilietus ir rezervacijas
galima gauti kreipiantis į Komiteto pirmininkę,
Liuciją Tamošiūnienę, telefonu 230-0860
Raginame kuo anksčiau bilietus užsisakyti,
kadangi platinsim tik 240 bilietų.

Šimtmečio sukaktuvių iškilmų dieną
bilietų įsigyti nebus galima.

Nuosirdžiai Jūsų –

Kun. Juozas A. Bacevice, klebonas;
Liucija Tamošiūnienė, Komiteto pirmininkė

TRISDEŠIMT TREČIAS Dirvos novelės Konkursas

DVI PREMIJOS

Pirmoji – 500 dolerių

Antroji – 300 dolerių

skiriamos iš

A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korpl Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė
novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data
1995 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

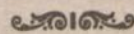
Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviai rašytojai,
gyvenantys Lietuvoje, JAV ar bet kuriam kitame krašte.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai
būtinai privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir
pasirašomi spapyvardžiu. Tas pats slaptyvardis
užrašomas ant pridodamo uždaro vokelio, kuriame
įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono
numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tikslai
autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas
premijuotina paprasta balsų dauguma.

Štai, kurie padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį

**Atnaujindami
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai auکوjo:**

Klabis V., Melbourne	5.00
Balbata G., St. Petersburg ...	20.00
Račila J., Mentor	10.00
Raulinaitis A., Twinsburg ..	10.00
Aukštuolis V., Munster	20.00
Kriščiūnas M., Canton	10.00
Ališauskas J., Berwyn	10.00
Dabrila K., Chicago	10.00
Raulinaitis V., Chastsworth ..	25.00
Melinauskas V., Cupertino ..	5.00

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

★★★★★

SAULĖLEIDŽIO SONETAJ

A.a. Stasio Santvaro
paskutinė poezijos knyga,
išleista Vilties Draugijos,
įršta į kietus viršelius ir
sukranta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po
10.00 dol. ir gaunama šiuo
adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH 44119